Ազգ

Azg armenian daily

5 ԱՊՐԻԼ 1996 ՈՒՐԲԱԹ # 64 (1070)

Լուկաշենկոն սպառնում է արտաքսել օտարերկրյա դիվանագետներին

ՄԻՆՍԿ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՖՐԻ: Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն այսօր սպառնաց երկրից արտաքսել բոլոր այն օտարերկրյա դիվանագետներին, ովքեր, ըստ նրա, հրահրել եւ կազմակերպել են երեկ առաջին օրը մայրաքաղաք Մինսկում Ռուսաստանի հետ Անկախ Պետությունների Համագործակցության կազմության դեմ տեղի ունեցած 20 հազարանոց ցույցը: Բելառուսի նախագահը նույն առիթով սպառնաց հակասահմանադրությունից զրկել բոլոր այն լրագրողներին, ովքեր լուսաբանել էին այդ ցույցը:

Վթարված ինքնաթիռից ոչ ոք չփրկվեց

ԶԱԳՐԵԲ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՖՐԻ: Ինչպես հաղորդել էինք, հարավային Խորվաթիայի Դուբրովնիկ քաղաքի մոտ երեկ օդանավային վթար էր տեղի ունեցել, բայց ուղեւորների ճակատագրի մասին ոչինչ չէին կարողացել պարզել: Այսօր հայտարարվեց, որ փրկարարական վաշտ ուղարկողների հետեւանքով վթարված ինքնաթիռի բոլոր ուղեւորներն ու անձնակազմը՝ 33 հոգի, զոհվել են: Ուղեւորների մեջ էր նաեւ, ինչպես գրել էինք երեկ, Մ. Նահանգների առեւտրի նախարար Ռոնալդ Բրաունը, որ ամերիկյան ֆիրմաների ներկայացուցիչների մի խմբի հետ ստուգողական այցի էր մեկնում Խորվաթիա, վերականգնման աշխատանքները նախաձեռնելու համար: Աղետի լուրը Մ. Նահանգներում եւ այլուր դիմավորվեց մեծ վշտով:

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑ

Կազիմիրովը մեղադրեց բոլոր կողմերին

ՄՈՍԿՎԱ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման խնդրով Ռուսաստանի նախագահի հատուկ ներկայացուցիչ, դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովը հայտարարել է, թե հայ-ադրբեջանական հակամարտության բանակցությունները փակուղի են մտել, ուստի «ստատուս քվոյի պայմաններում կարող են վերսկսվել արյունալի դեպքերը»: «Միր» օրաթերթի թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ անդրադառնալով ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի մոսկովյան խորհրդաժողովի ընթացքին, Կազիմիրովը մեղադրել է հակամարտ կողմերին, նշելով, որ նրանք չեն ցանկանում համաձայնության գալ: Դեսպանի ասելով, բանակցություններում հարցեր են ծագում նույնիսկ ամենաաննշան նյութերի շուրջ: Նա հայտնել է, որ չլուծված են մնում այն հարցերը, թե ինչպես պետք է ազատվեն հայերի կողմից գրավված տարածքները, ինչպես պետք է ճշտվեն այն շրջանները, որտեղ խաղաղարար զորքեր են տեղաբաշխվելու եւ, վերջապես, ինչպես պետք է վերադառնան գաղթականները: «Կողմերը հայտարարում են, թե պատրաստ են համաձայնության գալ, սակայն վիժեցնում են բանակցությունները, երբ բանը հասնում է որոշակի քայլեր անելուն: Այդ պատճառով էլ արյունալի դեպքերի վերսկսման վտանգ է ստեղծվում», ասել է Կազիմիրովը եւ ավելացրել, թե Մոսկվայի բանակցությունների ընթացքում չի քննարկվել ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման Թուրքիայի առաջարկած ծրագիրը:

Ռոբերտ Քոչարյանը անհնար է համարում Ղարաբաղի գոյությունը Ադրբեջանի կազմում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՆՏ-ԱԼ: Լոնդոնի «Թայմս» թերթը հրապարակել է ԼՂՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի այն հայտարարությունը, որում նշվում է, որ 8 տարվա անկախությունից հետո ղարաբաղցիները չեն տեսնում որեւէ խթան, որը կարող էր հնարավոր դարձնել Ադրբեջանի կազմում ԼՂ գոյությունը: «Մեզ Ադրբեջանից բաժանում է ամեն բան՝ մշակույթը, լեզուն եւ վերջապես պատերազմի ծանր բեռը», ասել է Ռ. Քոչարյանը: Մեծ Բրիտանիայի պաշտոնական թերթի ակնկալվող ստորագրման առնչությամբ նա նշել է, թե ոչ մի փաստաթուղթ, որում խոսվում է Ադրբեջանի հետ ինտեգրացման եւ ԼՂ լայն ինքնավարություն տրամադրելու մասին, նրանք չեն ստորագրի: Քոչարյանը հայտարարել է, որ Ղարաբաղին պետք է տրվեն անվտանգության երաշխիքներ եւ որպես այդպիսին հասկացել նշել է Հայաստանին վերապահվող ռազմական օգնության հնարավորությունը:

Ս. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Կոնգրեսականների հայանպաստ ակտիվացումը

Ապրիլի 30-ին ցեղասպանության հարցերի քննարկում ԱՄՆ-ի Կոնգրեսում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՓԱՍՏ: Անցյալ շաբաթվա ընթացքում ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի մի շարք անդամներ հայանպաստ արշավ են ձեռնարկել, որի կարեւոր քաղաքրին՝ Բիլ Քլինթոնին ուղղված նամակի մասին արդեն տեղեկացրել ենք: Ինչպես հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայությունը, Կոնգրեսի Հայկական հարցերի խմբակցության անդամները եւս մեկ նամակ են հղել, այս անգամ ԱՄՆ այցելած Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելին, պահանջելով հրաժարվել Հայաստանի շրջափակման քաղաքականությունից եւ բոլ սալ մարդասիրական բեռների ազատ փոխադրումը Հայաստանի Հանրապետություն: Ամերիկացի կոնգրեսականներն այստեղ շեշտում են, որ Հայաստանի շրջափակման վերացումը չպետք է կախված լինի Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման բանակցություններից: Նրանք Դեմիրելին հիշեցնում են, որ Հայաստանը միշտ խաղաղության ընդառաջ գնացող քայլեր է ձեռնարկել, եւ շարունակում. «Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը բազմիցս նշել է, որ կողմնակից է ձեր երկրի հետ նորմալ երկկողմանի-հարաբերություններ հաստատելուն, առանց որեւէ նախապայմանի: Հայաստանի կառավարության խաղաղ քաղաքականությունը Թուրքիայի նկատմամբ պետք է երկկողմանի լինի: Մենք գիտակցում ենք ԱՄՆ-Թուրքիա հարաբերությունների կարեւորությունը, բայց երբեք չենք դավաճանի հզոր եւ անվտանգ Հայաստան ունենալու մեր նպատակին»:

Հայ զաղութի եւ հայության բարեկամ քաղաքական գործիչների ակտիվությունը բնորոշված կարեւորություն է ստանում այժմ, երբ երկիրը գտնվում է նախագահական ընտրությունների նախաշեմին: Հանրապետական կուսակցության թեկնածու Բոբ Դոուլի հայանպաստ դիրքորոշումները հայտնի են բոլորին: Այժմ հարցն այն է, թե նախագահ Քլինթոնի համար ինչ կարեւորություն է ներկայացնում հայ ընտրողների խնդիրը: Առայժմ կարելի է եզրակացնել, որ նախագահի վարչակազմը եւս փորձում է համոզել հայ համայնքին, որ անտարբեր չէ Հայաստանին ու հայությանը հուզող հարցերի նկատմամբ:

Արժենդրեսի հաղորդագրությամբ, ապրիլի 30-ին Կոնգրեսում տեղի է ունենալու հայկական ցեղասպանության ոգեկոչման մի ձեռնարկ, որին հրավիրված են կոնգրեսի բոլոր անդամներն ու զանազան կազմակերպություններ, տեղեկացնում է «Ասպարեզ» օրաթերթը: Հավաքի նպատակն է զուգահեռել հայկական ցեղասպանության բանաձեւը եւ հովանավորվում է երկու կոնգրեսականների կողմից, որոնք միաժամանակ հովանավորում են հայկական ցեղասպանության թիվ 47 բանաձեւը: Ըստ «Ասպարեզի», այդ օրինագիծը ներկայումս ունի 130 հովանավոր ԱՄՆ-ի 25 տարբեր նահանգներում:

Բաքուն «ուժեղացնում է» մետրոյի պայթյունների ձայնը

Անարժեկության դեմ պայքարի հարցը վերջերս շատ մոդային է դարձել: Նույնիսկ գագաթաժողովներ են անցկացվում մեծ տերությունների ղեկավարների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում է ահաբեկչության խնդիրն ու այն, թե ինչ ուղղությամբ պետք է ղիմել ահաբեկչության աջակցող երկրների հանդեպ: Մյուս կողմից, աշխարհի առաջատար երկրների ղեկավարները կարծես թե մոռացել են ընտելանալ այն մտքին, որ Ղարաբաղին պետք է ինքնիշխան պետության կարգավիճակ տալ՝ ձեռնպահ մնալով այն Ադրբեջանի կազմում: Հայաստանն էլ, թվում է, թե ինչ որ չափով ազատվել է շրջափակումից: Այս ամենն իհարկե դուր չի գալիս Ադրբեջանի ղեկավարությանը, որն ամեն գնով ուզում է վարկաբեկել մեր հանրապետությունը: Իսկ վարկաբեկելու լավագույն միջոցն այժմ այն է, որ պետության ղեկավարությանն ահաբեկչության աջակցելու մեջ մեղադրես, այն էլ այնպիսի ահաբեկչության, որի ընթացքում անմեղ քաղաքացիներ են զոհվել: Ցանկալի է նաեւ, որ ահաբեկչությունը կատարված լինի որեւիցե մարդաշատ վայրում, օրինակ, հանրախանութում, կամ էլ տրանսպորտում, ասենք մետրոյում: Սակայն Բաքվի մետրոպոլիտենում անցյալ տարվա հուլիսմբերի 29-ին տեղի ունեցած հրդեհը, որի ընթացքում խուճապի ու մետրոյի անձնակազմի անճարակության պատճառով 300-ից ավելի մարդ զոհվեց, չհաջողվեց Ադրբեջանի ղեկավարության ջանքերին, հնարավոր չեղավ բարդել հայերի վրա:

Տես # էջ 8

Ժակ Շիրակը Լիբանանում

ԲԵՅՐՈՒԹ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՖՐԻ: Պատմության մեջ առաջին անգամ Ֆրանսիայի մի նախագահ այցելում է Լիբանան, որ մինչեւ 1943 թ-ը, որոշ ընդմիջումներով, Օսմանյան կայսրության տիրապետությունից հետո եղել է ֆրանսիական գաղութ: Նախագահ Ժակ Շիրակն այսօր երկօրյա այցով ժամանեց Լիբանան, որտեղ հանդիպումներ ունեցավ նախագահ Էլիաս Հրաուիի, վարչապետ եւ իր անձնական բարեկամ Ռաֆիկ Հարիրիի եւ խորհրդարանի նախագահ Նեբիհ Բըրրիի հետ: Ֆրանսիայի նախագահն այսօր ելույթ ունեցավ խորհրդարանում եւ հայտարարեց, թե Ֆրանսիան ցանկանում է Լիբանանը տեսնել ազատ, անկախ եւ կայուն, այն դեպքում, երբ երկրում տեղակայված է շուրջ 20 հազարանոց սիրիական բանակ, իսկ երկրի հարավային շերտը իբրեւ «անվտանգության գոտի» գրավված է Իսրայելի կողմից:

Թուրքական բանակի նոր հարձակում քրդերի վրա

ԱՆԿԱՐԱ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքական բանակի 30-հազարանոց խմբավորումը եւ լեռնային մարտական գործողություններ վարելու հատուկ վարժեցված ստորաբաժանումները սկսել են արգելված Քրդական աշխատավորական կուսակցության զինյալների ոչնչացման գործողությունը: Այն իրականացվում է օդուժի աջակցությամբ, որը ռմբակոծում է հարավներ է հասցնում Քրդական աշխատավորական կուսակցության ռազմական հենակետերին: Արագորեն Իրաքի հետ սահմանակից վայրեր են տեղափոխվել օդադեսանտային զորամասեր եւ հատուկ զորամասեր՝ հետ զինյալների ներթափանցում թույլ չտալու եւ անհրաժեշտության դեպքում մարտական գործողություններ վարելու նպատակով:

Թուրքիան եւ Վրաստանը մերձենում են

ԱՆԿԱՐԱ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիան եւ Վրաստանը միջազգային համագործակցության կոչ են արել ուժեղացնել պայքարն ահաբեկչության դեմ: Այդ մասին ասվում է Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեի Թուրքիա ձեռնարկած պաշտոնական այցի արդյունքների վերաբերյալ Անկարայում հրապարակված համատեղ կոմյունիկեում: Փաստաթղթում պաշտպանվում է Թբիլիսիի հայեցակարգը, որը նպատակադրված է կայունության ապահովմանը կովկասյան տարածաշրջանում: Նրանում ընդգծված են Անդրկովկասում ԵԱՀԿ-ի դերը բարձրացնելու անհրաժեշտությունը ու հայացքների միասնությունը Կարաբաղյան տարածաշրջանում, ինչպես նաեւ Աբխազիայի հակամարտության վերաբերյալ: Անկարայում անցկացված բանակցությունների ընթացքում կողմերը մեծ ուշադրություն են հատկացրել երկու երկրների միջեւ երկաթուղային սահմանային անցակետ բացելու, սահմանային վեճերի լուծման համար համատեղ կոմիտե ստեղծելու շուրջ: Ինչ վերաբերում է Կարս-Թբիլիսի երկաթուղի գծերի ճանապարհը, կողմերը ներդրումները խրախուսելու, զբոսաշրջությունը տարածելու հարցերը: Ինչպես նաեւ ստորագրել են 10 միջպետական փաստաթուղթ, որոնց թվում համաձայնագրեր մաքսային սահմանային կետերի, իրավական փոխօգնության, բարեկամության եւ քաղաքական լրատվական գործակցությունների ու հեռուստառադիոհեռարձակման համագործակցության մասին եւ այլն:

ՏԱՐԱԾՔ

Ելցինը փոխհատուցելու է արժեզրկված ավանդները

ԲԵԼԳՈՐՈԴ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը հայտնել է, որ հրամանագիր է նախապատրաստվում բարեփոխումների ընթացքում արժեզրկված ավանդների փոխհատուցման վերաբերյալ: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, նախատեսվում է համապատասխան հրամանագիրն ստորագրել մոտավորապես մեկ շաբաթ հետո: «Մենք կփոխհատուցենք ավանդները, թող ռուսաստանցիները վստահ լինեն, որ իրենց փողը նրանք վերջապես հետ կստանան», ասել է պետության ղեկավարը: Նա պարզաբանել է, որ վճարումները կկատարվեն փուլ առ փուլ: «Որքան տարեց է մարդը, այնքան ավելի շուտ կստանա փողը, երիտասարդներին՝ ավելի ուշ», ասել է Բորիս Ելցինը՝ ընդգծելով, որ ավանդների փոխհատուցումը պետության պարտականությունն է:

Հայաստանում կբաժանվեն նոր սերտիֆիկատներ

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: 1996-97 թթ. սեփականաշնորհման ծրագրի իրականացման շրջանակներում այս տարվա ընթացքում բնակչությանը կբաժանվեն նոր սերտիֆիկատներ, անկախ նրանից, քաղաքացիները օգտագործել են հները, թե ոչ: Ընդ որում, հին սերտիֆիկատները շրջանառության մեջ կլինեն նորերի հետ հավասարազոր: Այս մասին հայտնեց ՀՀ էկոնոմիկայի նախարար Վահրամ Ավանեսյանը: Նոր սերտիֆիկատների անվանական արժեքը եւս կլինի 20 հազար դրամ:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Կոնֆերանսի նպատակը համահայկական կոնգրեսի հրավիրման կազմկոմիտեի ձեւավորումն էր, ինչպես նաեւ մի շարք հիմնարար փաստաթղթերի սկզբունքային դրույթների քննարկումն ու ընդունումը, որոնք հետագայում դրվելու են համահայկական կոնգրեսի ընդունելիք որոշումների հիմքում։ Պրն Սարգսյանն ընդգծեց, որ կոնգրեսի հրավիրումից առաջ այդպիսի մի միջանկյալ կոնֆերանսի գումարումը ոչ միայն

րյանը, ՀԴԿ նախագահության անդամ Հակոբ Հակոբյանը, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ Վաչիկ Գալստյանը, «Արցախ-Հայաստան» կազմակերպության ղեկավար Լեւոն Ազատյանը, «Սահմանադրական իրավունք» միության ղեկավարության անդամ Անդրանիկ Բոռնազյանը, ակադեմիկոս Գեւորգ Ղարիբջանյանը, Կիմ Բալայանը, ԱԻՄՔ-ի, «Գարդման» հայրենակցական միության, «Պատանդների

մեջ, անընդունելի համարելով հայ ժողովրդի աննախադեպ զրկանքների եւ արյան գնով նվաճած հաղթանակի արդյունքների որեւէ զիջում, որը վտանգում է ԼՂՀ պետականությունը եւ նրա Ադրբեջանից անկախ միջազգայնորեն ճանաչված կարգավիճակի հաստատումը, գիտակցելով, որ արցախահայության ինքնորոշման հստակ արտահայտված կամքի ոտնահարումը սպառնում է Հայաստանի կենսական շահերին,

КՈՆՖԵՐԱՆՍ

«Ի պաշտպանություն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության»

Երեկ, ապրիլի 4-ին, երգչախմբային ընկերության դահլիճում տեղի ունեցավ «Ի պաշտպանություն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության» համահայկական կոնգրես նախապատրաստող կազմակերպությունների խորհրդի հրավիրած կոնֆերանսը։ Այն բացեց եւ վարում էր Հայաստանի Դեմոկրատական կուսակցության նախագահ Արամ Սարգսյանը, որը հայտարարեց, թե կոնֆերանսին մասնակցում են երեք տասնյակից ավելի կուսակցությունների, հասարակական-քաղաքական եւ բարեգործական կազմակերպությունների, ստեղծագործական միությունների, ԼՂՀ Հայաստանի ներկայացուցչության, մի շարք դեսպանատների ներկայացուցիչներ, ԱԺ պատգամավորներ, բազմաթիվ մտավորականներ։

կազմակերպական, այլեւ քաղաքական հրատապ նշանակություն ունի, որովհետեւ այն պետք է ցուցադրի արցախյան հիմնախնդրում միասնական ու համախումբ հանդես գալու մեր ժողովրդի ու նրա բոլոր քաղաքական ուժերի, հասարակական շերտերի պատրաստակամությունն ու վճռականությունը, արտահայտի անմնացորդ հայրենահայության միահամուռ կամքը։ Դա առավել կարեւոր է նաեւ նրանով, որ գերտերությունները, մասնավորապես ԱՄՆ-ն ու Ռուսաստանը, փորձում են ԼՂՀ-ի եւ ողջ հայ ժողովրդի վզին փաթաթել խաղաղության քաղաքական կարգավորման իրենց մեզ համար միանգամայն անընդունելի տարբերակը։ Հետեւաբար այս կոնֆերանսը Քլինթոն-Ելցին բարձր մակարդակի ապրիլյան հանդիպումից առաջ նրանց պետք է ծառայի նաեւ որպես հայ ժողովրդի կամքի արտահայտման միջոց, որի հետ, ուզեն-չուզեն, չեն կարող հաշվի չնստել։

Կոնֆերանսում իրենց տեսակետները ներկայացրին ԳԻԱՐՀՄ-ի նախագահ Սուրեն Զոլյանը, ԱԺՄ փոխնախագահ Շավարշ Քոչա-

պաշտպանության» եւ բազմաթիվ այլ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ։ Բոլոր ելույթների գլխավոր մտահոգությունն այն էր, որ չնայած Արցախում 20 ամսից ավելի պահպանվող հրադադարին, ԼՂՀ գլխին ամպեր են կուտակվում, անց են կացվում անդրկուլիսյան դիվանագիտական խաղեր, որոնց նպատակն է հող նախապատրաստել հերթական արցախահայությանը կրկին Ադրբեջանի գերիշխանությանը ենթարկելու համար, իսկ Հայաստանի ղեկավարությունը դրան ի պատասխան չի ձեռնարկում համարժեք դիվանագիտական հակաքայլեր։

Կոնֆերանսը միաձայն ընդունեց հայտարարություն, որտեղ մասնավորապես ասված է. «Ձգտելով արցախյան հիմնահարցի խաղաղ կարգավորմանը, մտահոգված միջնորդ պետությունների, ինչպես նաեւ միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչների վերջերս հաճախակի դարձած հայտարարություններով, որ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը ինքնավարության կարգավիճակով պետք է մնա Ադրբեջանի կազմի

հայտարարում ենք մեր վճռականությունը պաշտպանելու արցախահայության ազատագրական պայքարի նվաճումները եւ հիշեցնում ենք ՀՀ իշխանություններին իրենց պատասխանատվության մասին՝ չնահանջելու ղարաբաղյան շարժման նպատակներից եւ չշրջանցելու ՀՀ ԳԽ 1992 թ. հուլիսի 8-ի որոշումը, որը պահանջում է հետեւողականորեն ասսար կանգնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությանը եւ Հայաստանի Հանրապետության համար անընդունելի է համարում միջազգային կամ ներպետական ցանկացած փաստաթուղթ, որտեղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը նշված կլինի Ադրբեջանի կազմում»։

Կոնֆերանսն անցավ միասնության, համերաշխության, հանուն Արցախի քաղաքական տարաձայնություններից վեր կանգնելու եւ այս հարցում շահարկումների անթույլատրելիության գիտակցման մթնոլորտում։ Թերթի վաղվա համարում մեր ընթերցողներին կներկայացնենք կոնֆերանսում հնչած ելույթների որոշ դրվագներ։

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Կապի միջոցների միջազգային ցուցահանդես Հանովերում

Երեկ, ապրիլի 4-ին TACIS ծրագրի գործարար համագործակցության կենտրոնի գրասենյակում տեղի ունեցավ ասուլիս, որը նվիրված էր «Սեբիտ-96» ցուցահանդեսին (Գերմանիա) կատարած այցելությանը։ Այն կայանում է ամեն տարի Գերմանիայի Հանովեր քաղաքում։ Ցուցահանդեսում ներկայացված են աշխարհի տարբեր ֆիրմաների կողմից ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների, համակարգչային տեխնիկայի, կապի, ծրագրավորման վերջին նորությունները։

Հայաստանից մեկնել էին սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության ինֆորմացիոն համակարգչային վարչության պետ Խոջաստոր Ավանեսյանը եւ համակարգչային գիտահետազոտական դոկտոր ձեռնարկության տնօրեն Վլադիմիր Հակոբյանը։

Մեր պատվիրակությունն այնտեղ գտնվում էր հրավիրյալի կարգավիճակով, քանի որ ցուցադրվելու անհրաժեշտ հայկական գործարքների խնդիր էր։ Նրանց հնարավորություն էր տրված գործընկերներ եւ պատվիրատուներ գտնել։

Այցելության առաջին օրն անց է կացվել Գերմանիայի սեյսմոլոգիական կենտրոնում, որի հետ կապ եւ

կապի պայմանագիր եւ համակարգչային կապ ստեղծելու նպատակով տարվում են համատեղ աշխատանքներ։

Հնգօրյա աշխատանքային այցելության ընթացքում ճշտվեցին որոշ հարցեր նախագծի կատարման վերաբերյալ։

Սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայությունն ընդգրկված է երկրաշարժից պաշտպանվելու բոլոր բնագավառներ, սկսած հասույթ վերլուծության ջոկատներից մինչեւ երկրաշարժի կանխատեսման գիտական հարցերը։

Հնգօրյա այցելության հաջողությունները մեծ էին. Համակարգչային գիտահետազոտական դոկտոր ձեռնարկությունը կնքեց նոր պայմանագրեր եւ նորոգեց պայմանագիրը Ռոսթյուսդարդ Մեդիոն կազմակերպության հետ առաքելու ասուլիսներ զինվորների խաղերի համար CD ROM լազերային սկավառակների վրա։ Հուլիս ամսին, ՆԱՏՕ-ի կողմից դասական երկրաշարժի մոնիտորինգի հարցերի շուրջ Հայաստանում կկազմակերպվի կոնֆերանս, որին կմասնակցեն մոտ 50 մասնագետներ։

ԱՐԱՔՍ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Շիրակի մարզի կառուցվածքը

Օրերս Շիրակի փոխմարզպետ Պ. Մակեյանի, քարտուղար Ս. Պետրոսյանի, քաղցրորեկոմի նախագահ Ս. Վարդանյանի մասնակցությամբ Շիրակի մարզպետ Արարատ Գոմցյանը հաստատեց մարզպետական կառույցի 10 բաժինները՝ ֆինանսական, առողջապահական, մշակույթի, տրանսպորտի եւ ճանապարհաշինության, կոմունալ, բնակարանային եւ անշարժ գույքի, բնապահպանության, գյուղատնտեսության, լրատվության եւ հասարակական կապերի։

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ 32

Հեռուստաստուդիա «Լոռի»

Օրերս անդրանիկ հեռուստաեթերը ստեց «Լոռի» ինտերկապ տարածաշրջանային հեռուստաստուդիան, որը թվով երրորդն է Վանաձորում։ Արդեն մի քանի տարի գործում են «Ինտերկապ» եւ «Նոր ալիք» հեռուստաստուդիաները։ Փաստորեն «Լոռի» հեռուստաստուդիան ՀՀ ինտերկապ բարեգործական կենտրոնի երկրորդ հեռուստաստուդիան է։

Հեռուստաստուդիայի տնօրենն է Արմեն Սահակյանը, գեղ. ղեկավարը՝ Արթուր Աղիգյանը։ Հեռուստաեթերը սկսվում է ժամը 19-ից եւ շարունակվում մինչեւ կեսգիշեր, իսկ կիրակի օրը՝ ժամը 13-ից։ Մոտ ապագայում Լոռին կունենա նաեւ «02» եւ «Սպորտ» ստեղծագործական խմբագրությունները։ Սնում է հաջողություններ մաղթել «Լոռիի» ստեղծագործական անձնակազմին։

ԱՐՄԵՆ ՄԻՐՉՈՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Գնդակոծվել են Գեղարքունիքի մարզի Վահան գյուղի պաշտպանական դիրքերը

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերջին օրերին հայ-ադրբեջանական սահմաններում պահպանվող հարաբերական անդորրը ապրիլի 4-ին խախտվել է Հայաստանի Հանրապետության արեւելքում։ Ժամը 13:40-14:40-ը Ադրբեջանի զինված ուժերի ստորաբաժանումները հրաձգային տարատեսակ զենքերով գնդակոծել են Գեղարքունիքի մարզի Վահան գյուղի պաշտպանական դիրքերը։ Տուժածներ չկան։ ՀՀ զինված ուժերի ստորաբաժանումների համարժեք պատասխան գործողություններից հետո հակառակորդը դադարեցրել է կրակը։ Ինչպես հայտնեցին ՀՀ պաշտպանության նախարարության մամուլի եւ լրատվության վարչությունից, հայ-ադրբեջանական սահմանների մյուս հատվածներում միջադեպեր չեն գրանցվել։

Ներմուծվող ապրանքները կստուգվեն սահմանային լաբորատորիայում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մոտ մեկ ամսից կսկսի գործել ՀՀ մաքսային վարչության լաբորատորիան, որը հանրապետություն ներկրվող սննդամթերքները, գյուղատնտեսական ապրանքները, վառելիքը եւ այլ ապրանքներ ստուգման կենթարկի անմիջապես սահմանի վրա։ Ստուգման դրական արդյունքից հետո միայն կթույլատրվի դրանց ներմուծումը։ Այս մասին Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին տեղեկացրեց ՀՀ մաքսային վարչության պետ Ե. Աբգարյանը։

«Թերթը» եւ այլք տակավին սպասում են գրանցմանը

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ՓԱՍՏ: ՀՀ տեղեկատվության եւ մամուլի նախարարության պաշտոնաթերթ «Թերթ» շաբաթաթերթը դադարել է լույս տեսնել արդարադատության նախարարությունում գրանցվելուց հետո։ Սակայն վաղուց արդեն անցել է մեկամսյա այն ժամկետը, որի ընթացքում արդարադատության նախարարությունը պարտավոր էր գրանցել կամ հիմնավորված մերժել լրատու միջոցին։ Նախարարությունների միավորում-ծեւավորում-ստեղծումից հետո ենթադրվում էր լրատու միջոցների գրանցման գործառույթը փոխանցել հենց տեղեկատվության նախարարությանը։ «Թերթի» նման անորոշ վիճակում են լրատու այլ միջոցներ եւս։ Մասնավորապես Փաստ գործակալությունն իր թերթի գրանցմանն է սպասում արդեն... 7 ամիս։

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Եվրախորհրդի երկու շնորհները

Եվրամիության «Ժողովրդավարություն» ծրագիրը, որ հիմնվել է Եվրախորհրդի կողմից 1992 թ., Հայաստանում լիարժեք գործունեություն է ծավալել 1995 թ. մարտ-ապրիլ ամիսներից։ Ծրագրի նպատակն է աջակցել բարեփոխումներին ինչպես քաղաքականության բնագավառում, այնպես էլ Արեւելյան, Կենտրոնական Եվրոպայի եւ ԱՊՀ երկրներում տեղի ունեցող բարեփոխումներին ընդհանրապես։ Աջակցությունը իրականացվում է հասարակական կազմակերպություններին ֆինանսավորելու միջոցով։ Ծրագիրն ունի երկու նպատակ. խորհրդարանական աշխատանքի բնագավառում խմբավորումների, փորձի փոխանակում, ժողովրդավարության ամրապնդման կոչված հասարակական կազմակերպությունների (որ Արեւմուտքում ընդունված է ոչ-պետական կոչել) զարգացում, եվրոպական եւ ԱՊՀ երկրների հասարակական կազմակերպությունների միջեւ խմբավորումների, փորձի, նոու-հաուի փոխանակում։ Գործում են աշխատանքի 8 ոլորտ. խորհրդարանական գործի, տեղական ինքնակառավարման նախագծերի, ազատ մամուլի, մարդու իրավունքների այլ թվում եւ փոքրամասնությունների իրավունքի պաշտպանության, հասարակական կազմակերպությունների, ինչպես նաեւ այն կազմակերպությունների օժանդակում, որոնք նպաստում են ժողովրդավարության հաստատմանը (բնության պահպանության կազմակերպություններ, երիտասարդական արհմիություններ եւ այլն)։ Մեկ շաբաթ առաջ Եվրամիության հանձնաժողովի կողմից հաստատվել են Հայաստանի երկու ծրագրեր։ Ներկայացված հինգ ծրագրից հավանության արժանացան Երեւանի մամուլի ակումբի եւ Հայաստանի երիտասարդ մարդկանց քրիստոնեական ընկերակցության նախագծերը։ Ինչպես հայտնեց «Ժողովրդավարություն» ծրագրի տնօրեն Դավիթ Սանդուխչյանը, առաջին առաջին ծրագրերն են Անդրկովկասում, երբ ֆինանսավորվում են տեղական կազմակերպությունները։ Մինչ այդ հատկացվել է Ադրբեջանի ոչ-այնքան հաջող մի նախագծի եւ բազմաթիվ շնորհներ են հատկացվել Վրաստանի այն համապատ կազմակերպություններին, որոնց մեջ առաջատարը «Արեւմտյան գործընկերներն» են։ Երեւանի մամուլի ակումբի ծրագրին, որ անցկացվելու է բրիտանական մի կազմակերպության հետ մեկտեղ, հատկացվել է 128 հազար էկյու (մոտ 150 հազար ԱՄՆ դոլար)։ Այն հիմնականում կծախսվի փորձագետների, խմբագրությունների անձնակազմերի սարքավորումների, սեմինարների անցկացման, գործուղումների վրա։ Ինչ վերաբերում է երիտասարդ մարդկանց քրիստոնեական ընկերակցությանը, այն մոտ 70 երկրներում մասնաճյուղ ունեցող կազմակերպություն է։ «Ազգի» առաջիկա համարներից մեկում ավելի մանրամասն կանդրադառնանք նրանց խնդիրներին։

«Ժողովրդավարություն» ծրագրի մեկտարյա գործունեության ընթացքում հայկական մի քանի կազմակերպություններ մասնակցել են այլ երկրներում անցկացված նախագծերին, կոնֆերանսներին։ Իսկ օրերս Թբիլիսիում անցկացված անդրկովկասյան երիտասարդական կազմակերպությունների կոնֆերանսին հայկական պատվիրակության մասնակցությունը նույնպես ոչ առանց ծրագրի օժանդակության էր։

«Ժողովրդավարությունը» համագործակցում է ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի, USAID-ի, Եվրասիա հիմնադրամի հետ, որոնցից ծրագրերի ֆինանսավորման ասպարեզում խուսափեն կրկնություններից։

ԱՆՈՒՇ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակական-քաղաքական

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635

Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ՊՈՒԼԱՆԵԱՆ / հեռ 529221

Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841

Ոճը եւ ձեւավորումը ՊԱՀԵԼ ՊԱԼԼԱՊԵԱՆԻ

Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի

Ցուցանիշը «Ազգին» պարտադիր է

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ

ՀԱՀ-ի ղեկավար Լեւոն Դանիելյանի նախկին եղբայրը ներկված էր նախընտրական արշավի լուսաբանման ամերիկյան փորձին։ Հիմնականում գնահատականն այն էր, որ ԱՄՆ-ում ընտրությունների ընթացքում մամուլը ազատ է։ Նկատի ունենալով, որ ԱՄՆ-ում լրատվության միջոցները գտնվում են սեփականատերերի ձեռքում, տիկին Դանիելյանը նշեց, որ որոշակի հակասություն այնուամենայնիվ առաջանում է ճամփսալի կուսակցման եւ ընտրողների խրախուսման եւ ժողովրդավա-րականացման մեկը, այդքան խոկ փաստ է։ Թեեւ Հայաստանում բացի առաջին տպավորություններից, մեծ դեր կխաղան նաեւ թեկնածուների մասին ժողովրդի մեջ արմատավորված կարծիքները։ Իհարկե, ապրանքներն օրինական կլինեն, երբ չկրկնվի հակական ընտրությունների սցենարը։ Այս խնդրին իր «Ժողովրդական օրենսդրությունը եւ ամբողջատիրական ավանդույթները զանգվածային լրատվության միջոցների գործունեության մեջ» զեկուցմամբ անդրադարձավ նաեւ Հայաստանագարից, երջաններ չի հասնում եւ տարածվում է հիմնականում մայրաքաղաքում, բանախոսը պնդում է, կասկածի տակ դրեց Հայաստանում ընդհանրապես մամուլի գոյությունը։ Մեկնաբանելով նաեւ խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում կառավարական մամուլի, Արմենպրեսի եւ հեռուստատեսության գործունեությունը, որոնք, ըստ նրա, մենաշնորհային կատարել են իշխանության ուժերի կամակատարի դերը։ Զուգահեռներ տարվեցին նաեւ նախկին կոմունիստական ռեժիմի

ՍԵՄԻՆԱՐ

Ի՞նչ գույն կօգտագործեն Հայաստանի նախագահի թեկնածուները, կամ մամուլի դերը՝ նախագահական ընտրություններում

Երեւանի մամուլի ակումբի եւ Ֆրիդրիխ Էբերտի հիմնադրամի Հայաստանի ներկայացուցչության համատեղ ջանքերով կազմակերպված սեմինարը, որի թեման էր «Ընտրությունների արտացոլումը զանգվածային լրատվության միջոցներում», երեկվա եւ այսօրվա նիստերում հիմնականում կքննարկի ընտրապայքարների ընթացքում մամուլի եւ լրատվության մյուս միջոցների ունեցած դերն ու նշանակությունը։

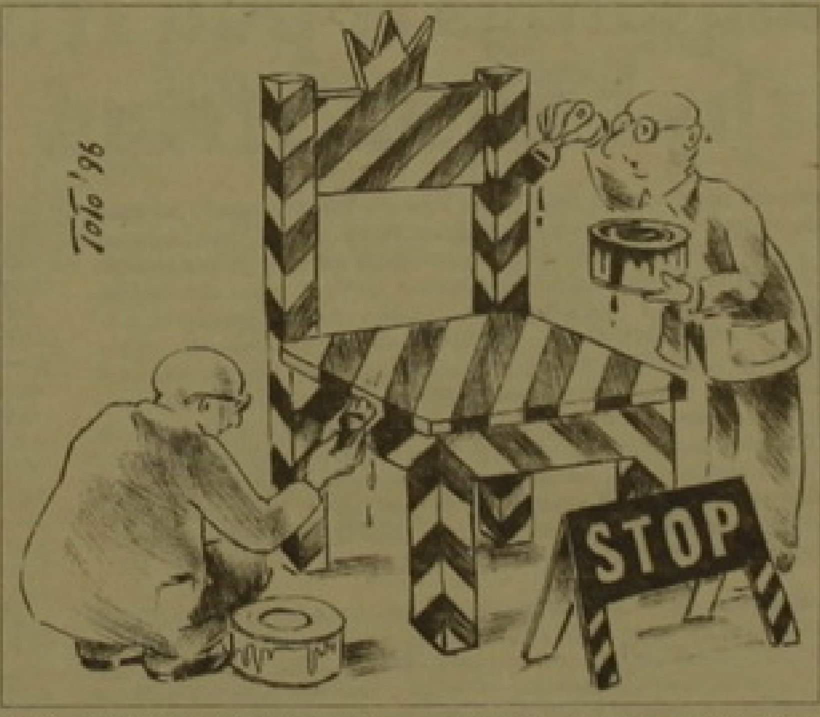

ության նոր ... միջեւ։ Բացի այդ, նախընտրական արշավում լրատվության միջոցները եւ հատկապես հեռուստատեսային գովազդը ունենում են ամենաորոշիչ դերը։ Եվ ըստ վերջին գուցանիշների, հեռուստատեսությունը գերազանցում է մամուլի դերին։ Այսպես կոչված «երեւելի ճակատամարտի» արդյունքում է որոշվում, թե ո՞վ նախագահ ընտրվելու ավելի մեծ հնարավորություններ ունի։ Որպես օրինակ նշվեց Ռոնալդ Ռեյգանի անունը։ 1980 թվին նրա նախագահական ընտրարշավի կազմակերպիչները նույնիսկ կարեւորել էին այն տեսարանների եւ նույնիսկ գույների ընտրությունը, որոնց ֆոնին պետք է ելույթներ էր ունենալու նախագահության թեկնածուն։ Տվյալ դեպքում ընտրվել է կապույտ գույնը եւ ամերիկյան դրոշը, թե որտեղ է ելույթ ունեցել Ռեյգանը, միշտ պաստառ ներկվել են կապույտ։ Փաստորեն, առաջին տպավորություններից մեջ գույն ստեղծվել է որոշակի վարկ, որ ավելի ազդեցիկ է եղել, քան մյուս մրցակցի ունեցած խոսուն ելույթները։ Իհարկե, դժվար է պատկերացնել, թե այս տարվա Հայաստանի նախագահական ընտրություններում ինչպիսի՞ գույներ կօգտագործեն թեկնածուները, երկնագույն, փարթագույն կամ այլ, բայց այն, որ հեռուստատեսային եթերի օգտագործումը կլինեն մրցակիցների հաղթանակի հիմնական չա-փում «Օրեւայր գազեթ» շաբաթաթերթի սեփական թղթակից Վալերի Ալոյանը։ Մասնավորապես, նա խոսեց այն վիճակի մասին, որ հասցրեց պաշտոնական մամուլի փակումը ժողովրդավարական մամուլի կայացման վրա։ Ու քանի որ հանրապետությունում գրանցված մոտ 400 լրատվության օրգաններից միայն մի տասնյակն է գրավում առաջատար դիրք եւ դրանց ընդհանուր տպաքանակն էլ չի անցնում 50 եւ այսօրվա վարչակարգի միջեւ, որի հիմնական միտքն այն էր, թե երկին առավել վերականգնվում է ամբողջատիրական կառավարման համակարգը։

Այսօր, Երեւանի մամուլի ակումբի նախագահ Բորիս Նավասարդյանը կներկայացնի «Բազմակարծություն-անաչառություն։ Հայաստանի խորհրդարանական ընտրությունների լուսաբանման յուրահատկությունները» զեկուցումը։

Ա. Հ.

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Համազգային ուսանողական գործադուլ... կառավարության հրաժարականի պահանջո՞վ

Ապրիլի 2-ին ԵՊՀ ֆիզիկայի ֆակուլտետում տեղի ունեցավ ուսանողական հավաք, որտեղ քննարկվեցին վերջին շրջանում ուսանողներին հուզող մի շարք սոցիալ-կրթական հարցեր։ Հանդիպման նախաձեռնողն ու անցկացնողը «Արդարություն» ուսանողական արհմիությունն էր, որի նախագահ Սուրեն Սուրենյանցը հենց սկզբից նշեց, որ այս անգամ զիջումների չեն գնալու։ Հանդիպմանը մասնակցում էին նաեւ այլ երիտասարդական-ուսանողական կազմակերպություններ, Երեւանի տարբեր բուհերի ուսանողներ։ Հրավիրված էին նաեւ ԱԺ երիտասարդության հարցերով զբաղվող մշտական հանձնաժողովի փոխնախագահ Ա. Մանուկյանը, ԵՊՀ բարեփոխումների գծով պրոռեկտոր Է. Ղազարյանը, բուհերի աշխատողների եւ ուսանողների արհեստակցական կազմակերպությունների միության հանրապետական խորհրդի նախագահ Գ. Վաղարշակյանը։ Ի դեպ, վերջինս նույն օրը «Լրագիր օրի» էջերում հանդես էր եկել հայտարարությամբ, որում հիշեցնում էր կառավարությանը. «Ուսանողությանը, որը հատկապես այժմ է դառնում զարնանը, չի կարելի նայել իբրեւ հնազանդ հասարակություն»։

Ս. Սուրենյանցը նշելով պետպատվեր համակարգում սովորող ուսանողներին թոշակից զրկելու փաստը, խոսեց, դրան հակառակ, վճարովի համակարգում սովորող ուսանողների անընդհատ բարձրացող ուսման վարձի եւ դասախոսների այդպես էլ չբարձրացող աշխատավարձերի մասին։ «Մեր պետությանը միջին խավերից իրավաբաններ, լեզվագետներ եւ բժիշկներ պետք չեն։ Ապացույցը նշված մասնագիտությունների գծով պետպատվեր համակարգի բացակայությունն է», ասաց նա։

Օրվա հրատապ թեմա էր նաեւ բուհերում ռազմական ամբիոնները վերացնելու միտումը։ Ա. Մանուկյանը արդարացնելով այս նախագիծը՝ ասաց, որ ամբիոնները նախկինում կոչված էին խորհրդային բանակին մասնագիտացված սպաներով ապահովելու։ Ելնելով այն հանգամանքից, որ հայկական բանակը այս մասնագետների կարիքը չունի, իսկ դասավանդող մասնագետների բացակայությունը հանգեցնում է պատրաստվող կադրերի «անորակության», անիմաստ է նման ամբիոնների գոյությունը։ Ի պատասխան ասվածի, «Արդարություն» արհմիության անդամ Ա. Բզնունին արեց հետեւյալ հայտարարությունը. «Եթե Հայաստանում չկա բարձրորակ արտադրություն, փակե՞նք արտադրությունը, նախարարին ուղարկենք Կիպրո՞ս, կամ մեկ այլ տեղ...»։

Քննարկվող կարեւոր հարցերից էր նաեւ 1992 թ. նոյեմբերի 10-ի թիվ 559 որոշումը (ուսանողի 65 տոկոս զեղչով երթեւեկելու իրավունք)։ Որոշվեց, որ հավաքին մասնակցող բոլոր ուսանողները փորձեն նույն օրը եւեթ երթեւեկել իրենց իրավունքների համաձայն։

Ի վերջո որոշվեց հայտարարությամբ դիմել ՀՀ կառավարությանը՝ պահանջելով հանրապետության բուհերի պետպատվեր համակարգում սովորող բոլոր ուսանողներին ապահովել կրթաթոշակով, բուհերի ռազմական ամբիոնները վերացնելու փոխարեն բարեփոխել դրանք կաղափականությամբ, կենսագործել ՀՀ կառավարության 1992 թ. նոյեմբերի 10-ի թիվ 559 որոշումը։

Այս պահանջները չբավարարելու դեպքում ապրիլի 12-ին կհայտարարվի համազգային ուսանողական դասադուլ՝ ՀՀ կառավարության հրաժարականի պահանջով։

Կառավարության հրաժարականի պահանջը տարաձայնություններ առաջացրեց ներկաների մեջ։ Այս առիթով Ա. Մանուկյանը եւ Ս. Սուրենյանցը փոխադարձաբար թույլ տվեցին «ջարդել» իրար։ Ի վերջո, Ս. Սուրենյանցը հայտարարեց. «Կառավարությունը թող ապացուցի, որ ինքը հրաժարականի կարիք չունի»։

ԿԱՐԻՆԵ ՊԱՊՈՅԱՆ, ՆԵԼԼԻ ՊՈՂՈՍՅԱՆ, ԱՍՏՂԻԿ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Օրակարգում հանապազօրյա ջրի խնդիրն է

Նախատեսվում է ջրի սակագնի նոր բարձրացում

Էներգետիկ համակարգը «խեղդող» չարաբաստիկ չվճարումների մասին բազմիցս գրել ենք։ Այսօր օրակարգում օգտագործված ջրի վարձի խնդիրն է. բնակչությունը չի վճարում ջրի վարձը, ջրմուղ-կոյուղու տնտեսությունը՝ էլեկտրաէներգիայի պարտքերը, էներգետիկների համբերության բաժակը լցված է, եւ ջրմուղ համակարգի նկատմամբ սկսված պատժամիջոցների՝ կաղափ սնող մի շարք ջրամղիչ պոմպակայանների էներգամատակարարման դադարեցման հետեւանքով «ջրազրկվել» են մայրաքաղաքի Կենտրոնական, Մաշտոց, Արաբկիր, Խորհրդային շրջանները։ Ավելորդ է ասել, որ այս «գործողության» հիմնական զոհերը բարձրահարկերի վերեւի հարկերի բնակիչներն են, որոնց անմատչելի է ինքնահոս եղանակով ներքեւի հարկերին հասնող ջուրը։ Ստեղծված իրավիճակի, այդ իրավիճակից դուրս գալու հնարավորությունների մասին հավելյալ տեղեկություններ ստանալու ակնկալիքով դիմեցինք ջրմուղ-կոյուղու տնտեսության արտադրական վարչության պետ Հովհաննես Գրիգորյանին։

Հ. Գրիգորյանը պարզաբանեց, որ վերոհիշյալ շրջանները չեն ջրազրկված, պարզապես ընդհանուր առմամբ ջուրը պակասել է վրկ-ում 2100 լիտրով։ Լիովին դադարեցված է Գառնու, Կարենադրյուրի, Արզնու պոմպակայանների էներգամատակարարումը, մնացած պոմպակայանները հոսանքազրկվում են օրական 10-15 ժամով։ Սակայն, նույնիսկ այդ պայմաններում մայրաքաղաքի մեկ շնչին ընկնող ջրի օրական ծավալը կազմում է ամենաքիչը 100-150 լիտր, որ գերազանցում է եվրոպական միջին չափանիշներին, եւ բնակչությունն օրական մեկ անգամ (առավոտյան 7-9-ը) ջուր է ստանում։ Վարչության պետի գնահատմամբ, տուժում է բնակչության 7-8 տոկոսը միայն՝ բարձրահարկերի այն բնակիչները, որ նշված ժամերին զրկված են էլեկտրաէներգիայից։

«Բնակչությունը պետք է գիտակցի, որ ջուրը երկնքից թափվող մանանա չէ եւ վճարի ծախսված յուրաքանչյուր լիտրի համար։ Միայն այդ դեպքում ջրմուղ համակարգը կարող է գործել», գտնում է Հովհաննես Գրիգորյանը։ Նախատեսվում է ջրի սակագնի բարձրացում, քանի որ էլեկտրաէներգիայի թանկացումը չի կարող չանդրադառնալ ջրի վարձի վրա (հիշեցնենք ջրի այսօր գործող սակագինը 14.7 դրամ յուրաքանչյուր լիտրի համար)։

Այն հարցին, թե որտեղ պետք է փնտրել ստեղծված իրավիճակի հաղթահարման ուղին, վարչության պետը պատասխանեց, թե նախապայմանը միակն է. վճարումներ ծախսված ջրի համար, եւ որքան շուտ, այնքան լավ։ Ըստ նրա, ձեռնարկված «պատժամիջոցները» որոշակի արդյունք տվել են. վճարումները համեմատաբար աշխուժացել են։ Առավել բարեխիղճ են Արաբկիրի եւ Կենտրոնի բնակիչները, անբարեխիղճ՝ Շենգավիթի բաժանորդները։ Վճարումների մակարդակի բարձրացմամբ համապատասխան՝ ջրմատակարարման նախկին ռեժիմը կարող է վերականգնվել։

ԼՈՒՍԻՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՂԱՐԱԲԱՂ

ԼՂՀ-ում նամակների եւ ծանրոցների ուղարկման սակագները չեն փոխվել

«ԼՂՀ բնակչությունը հնարավորություն ունի նամակներ եւ ծանրոցներ ուղարկել աշխարհի ցանկացած երկիր», այդ մասին լրագրողներին տեղեկացրեց ԼՂՀ կապի արտադրական միավորման «Արցախփոստ» ենթակայան ձեռնարկության տնօրեն Էդուարդ Չալյանը։ Նամակների եւ ծանրոցների ուղարկման սակագները չեն փոխվել։ Այսպես, ՀՀ եւ ԼՂՀ ուղարկվող նամակների դիմաց գանձվում է 50, ԱՊՀ երկրներ 100, ԱՄՆ՝ 200 դրամ։ Ծանրոցների ընդունման գները կախված են դրանց քաշից, ուղարկվող երկրից եւ այլ հանգամանքներից։

Ընթացքի մեջ է կենսաթոշակների հավելումի վճարումը

Լեռնային Ղարաբաղում սկսված է մարտ ամսվա, ինչպես նաեւ հունվար-փետրվար ամիսների կենսաթոշակների հավելումի վճարումը։ Բազմազավակների պետական պաշտպանվածության նոր օրենքը չի տարածվում երկրորդ համաշխարհային պատերազմի հաշմանդամների վրա։ Ուստի վերահիշյալ կարգի հաշմանդամների կենսաթոշակների չափը մնացել է անփոփոխ։ Առայժմ դրանց բարձրացման մասին որեւէ տեղեկություն չկա։ Մյուս կարգի հաշմանդամների կենսաթոշակները հաշվարկվել են հետեւյալ ձեւով. 1-ին կարգի հաշմանդամների կենսաթոշակը կազմել է 2200 դրամ գումարած 20 տոկոսը աշխատանքային ստաժի, 2-րդ կարգի հաշմանդամների կենսաթոշակը՝ 2200+ աշխատանքային ստաժը, 3-րդ կարգինը՝ 1760 դրամ աշխատանքային ստաժը։ Մեկ տարվա աշխատանքային ստաժի համար վճարվում է 15 դրամ։

ԱՇԽԵՆ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Որտե՞ղ է թոշակառուի անձնագիրը

Խմբագրություն այցելեց տիկին Անժիկ Շահինյանը, որի անձնագիրը իրավապահ մարմինները վերցրել են «Դրո» գործի դատավարության 1995 թ. դեկտեմբերի 6-ի նիստի ընդմիջմանը նրա ունեցած ելույթից հետո։ Իր իսկ ասելով, նա պաշտպանել է «Դրո» գործով դատվողներին եւ իր ելույթը վերջացրել է «Կեցցե դաշնակցությունը» բացականչությամբ։ Եվ երբ դատավորի մոտ տարած երիտասարդները հարցրել են, թե ո՞վ է ուղարկել նրան, տիկ. Շահինյանը վկայակոչել է 1937 թ.-ին գնդակահարված իր դաշնակցական հորը հոգուն։

Սակայն այս պատմության մեջ զավեշտականը այն է, որ Անժիկ Շահինյանի անձնագիրը մինչեւ օրս չեն վերադարձնում։ Լինելով թոշակառու, այդ պատճառով նա չի կարողանում օգտվել իրեն հասանելիք օգնություններից։ Միգուցե իրավապահ մարմինները անձնագիրը պահում-պահպանում են մինչեւ «Դրո» գործի ավա՞րտը, որտեղ թոշակառու մայրիկը այլեւս նիստերի ընդմիջումներին ելույթներ չունենա։ Անժիկ Շահինյանի բազմաթիվ դիմում-բողոքները դատարան կամ փաստաբան, անձնագիրը հետ ստանալու խնդրանքով, առայժմ մնացել են անպատասխան։

digitised by A.R.A.R.@

«Դրո» գործի մեղադրական եզրակացության համառոտագրությունը

Իրանի քաղաքացի Հրանտ Մարգարյանն ու Լիբանանի քաղաքացի Արմեն Արծրունին 90 թ. եկել են Հայաստան եւ շարունակելով իրենց կուսակցական գործունեությունը հանդիպացել են ՀՅԴ կառուցվածքում գործող ապահովական խորհրդի համապատասխանաբար ղեկավարը եւ անդամը: 92 թ. դեկտեմբերին ՀՅԴ ապահովական խորհրդի կազմում ստեղծել են «Դրո» անվանումով գաղտնի հետախուզական կառույց՝ կայուն զինված բանդա, որի նպատակն էր ՀՅԴ կուսակցության գաղափարներին դավաճանած, կուսակցության նկատմամբ վնասակար գործունեություն ունեցած անձանց հետ հաշվեհարդար տեսնելը, ինչպես նաեւ անօրինական տնտեսական գործունեություն ծավալելն ու թմրաբիզնեսով զբաղվելը, որի համար էլ մարդկանց են հավաքագրել: 93-94 թթ.-ի ընթացքում բանդայի կողմից կատարվել են մի շարք հանցագործություններ, այդ թվում դիտավորյալ սպանություններ՝ Ներսիսյան ամուսինների ու Գագիկ Սահակյանի: Զբաղվել են թմրամիջոցների ձեռք բերմամբ, այն մաքսանենգ ճանապարհով փոխադրելու հարցով...

Քաղաքական վճիռն ակնհայտ է, իսկ քրեականը դատարանին քիչ է հետաքրքրում

Զուցեեւ զավեշտական է, սակայն դատաքննության ավարտին պարզվեց, որ եթե նախաքննական մարմինն իր առջեւ խնդիր դներ բացահայտել սպանությունների դրդապատճառը, այլեւս հարկ չէր լինի հանրությանը ձանձրացնել պարզ քրեական գործի ամենօրյա լուսաբանումներով, քաղաքական բնույթի հայտարարություններով... Լրագրողներս հարկադրված չէինք լինի ութ ամիս անընդմեջ ներկա գտնվել դատավարությանը, անհամբեր սպասելով, թե վերջապես ո՞վ եւ ինչպե՞ս է բացահայտելու «Դրո»-Դաշնակցություն կապը: Առավել եւս պարզելու, թե ՀՅԴ-ին ինչո՞ւ էին անհրաժեշտ այդ սպանությունները: Ի սկզբանե 1994 թվականի դեկտեմբերի 28-ին, տրվել էր դատավճիռը. քննչական խումբը մասնագիտական հետաքննության փոխարեն տարված է եղել ձեռք բերված ավարը դրան համապատասխանեցնելով: Հետաքրքրական չէ՞, երբ Ա. Արծրունու համակարգչային նյութերը անվերապահորեն ապացույց են ճանաչվում սպանությունների համար, սակայն նույն համակարգչի տնտեսական գործունեությանը վերաբերող փաստաթղթերը, որոնք պարզաբանում են թմրաբիզնես ծավալելու շարժառիթները, քննության նյութ չեն դառնում: Այնուամենայնիվ, ինչպես «Դրոյի» հայտնաբերումը նախաքննական մարմնին չի պատկանում, այնպես էլ նրա բացահայտումը դատաքննության մենաշնորհը չէ: Երկուսն էլ պատկանում են ամբաստանյալներին, իսկ դատարանին մնում է առաջիկա շաբաթներին կատարված աշխատանքին գնահատականը տալ:

Սկիզբը

Ութ ամիս առաջ, 95թ. հուլիսի 7-ին այս մեղադրականով ՀՀ Գերագույն դատարանն սկսեց «Դրո» գործի դատավարությունը, սակայն նույն օրն էլ նիստը ընդմիջվեց, քանի որ ամբաստանյալների մեծ մասը հրաժարվեց նախաքննության ընթացքում Ազգային անվտանգության նախարարության կողմից նրանց տրամադրված պաշտպաններից: Ժամանակ էր անհրաժեշտ նոր փաստաբաններ ընտրելու, իսկ վերջիններիս ժամանակն անհրաժեշտ էր քրեական գործի 18 հատորներին ծանոթանալու համար: Այն տեւեց մեկ ամիս, քանի որ նախաքննության ընթացքում ԱԱՆ-ն ամբաստանյալներին զրկել էր պաշտպան ընտրելու եւ նրանց հետ տեսակցելու իրավունքից՝ վարելով կրկնակի գաղտնի քննություն:

Օգոստոսի 7-ին դատավարությունը վերսկսվեց նախագահողի ու պետական մեղադրողի դեմ բացարկներով: Պատճառը՝ քրեական գործից մի շարք փաստաթղթերի ու տեսագրությունների բացակայությունն էր, որոնք գործին կցելու պաշտպանական կողմի միջնորդությունները՝ մեծամասամբ մերժվում էին դատարանի կողմից: Դատավարության սկիզբը մարտադաշտի էր նմանվում: Փաստաբանների համառ դիմադրությունն ընդդեմ մեղադրողների՝ դատավարությունը օրենքի տառի պահպանմամբ տանելու նպատակ ուներ, որի դեպքում էր միայն հնարավոր ի հայտ բերել ճշմարտությունը: Երբ «Դրո» գործի քրեական կողմը նրանց պարզ էր 18 հատորներին ծանոթանալուց հետո, ապա քաղաքական դրդապատճառները բացահայտվեցին փուլ առ փուլ, մինչեւ վերջին նիստը: Նույն քրեական գործից բացակայում էին բազմաթիվ փաստաթղթեր, հարցաքննությունների տեսագրություններ, որոնք կամ ապացույց չէին ճանաչվել կամ էլ թաքցվում էր նրանց գոյությունը: Դրանց ծանոթանալու բազմաթիվ միջնորդությունները մերժվում էին օրեր շարունակ, սակայն պաշտպանական կողմի միասնականության ու համառ դիմադրության շնորհիվ հիմնական մասը դատարան բերվեց: Բացառությունը, թերեւս, Արմեն Արծրունուն վերագրվող «Օրագիրը» դատարան բերելու պահանջն էր, որին չօգնեց ոչ մի հիմնավորում, ինչպես նաեւ պաշտոնական հաղորդագրությունների միջոցով արտադատարանական մեկնաբանությունները կանխելու պահանջը, որի հարցում դատական կոլեգիան վճռականություն ցուցաբերեց եւ այն շարունակում էր ուղեկցել մինչեւ վերջին նիստը: Մեղադրող կողմը հայտնեց, թե օրագիրը դատարան կբերվի միայն այն ժամանակ, երբ Ա. Արծրունին հիմնավորի դրա անհրաժեշտությունը:

Արծրունին սկսում է ցուցմունք տալ

Արծրունին հարկադրված էր ցուցմունքներ տալ, սակայն դա արեց ոչ թե հանցագործություններին պարզաբանում տալու իմաստով, այլ ժխտելով, որ նախաքննության ընթացքում իր բոլոր բացատրությունները կորզվել են բռնի, ուժային մեթոդներով: Դատավարության հենց սկզբում արված քաղաքական բնույթի իր երկու հայտարարությունների կողքին, սակայն չմոռանալով անընդհատ նշել, որ այդ ամենը ոչ մի կապ չունի Հայ Հեղափոխական Դաշնակցության ու Հրանտ Մարգարյանի հետ: Արծրունու բավականին երկար տեւած ցուցմունքները հավաս չներշնչեցին մեղադրող կողմին, որն էլ պատճառ բերելով, դատական կոլեգիան հրաժարվեց օրագիրը ներկայացնել դատարանին: Դատավարության դեռեւս չխառնաշփոթված ընթացքն առաջին անգամ ցնցվեց մեկ ամիս հետո՝ սեպտեմբերի 13-ին, երբ Ա. Արծրունին (ըստ երեւույթին նրան դրդել էին խոստովանել), հայտարարեց, որ թմրաբիզնեսն իր անհատական նախաձեռնությամբ է կատարել, անձնական կարիքների համար: Ասվածը ընտրված պաշտպանական տակտիկայից շեղում էր եւ նա շատ արագ էլ հրաժարվեց խոստովանությունից, ինչպես երկու անգամ հրաժարվել էր նախաքննական ցուցմունքներից: Այնուհետեւ հայտնեց, թե ցուցմունքները կշարունակի միայն օրագիրը դատարան բերելուց հետո, իսկ ճշմարտությունն ի հայտ կգա, երբ դատարանը պատասխանի իր 24 հարցումներին: Նրան հաջորդած երեք ամբաստանյալները՝ անկուսակցականներ Գեւորգ Ալավերդյանը, Էդիկ Սիմոնյանը եւ Թաթուլ Գաբրիելյանը, որոնք դեմ էին արտահայտվել դատական կոլեգիայի սահմանած ցուցմունքներ լսելու հերթականությանը՝ ներքեւից վերեւ, այնուամենայնիվ խոսեցին, սակայն՝ Արծրունու ոգով: Նրանց կողմից այս կամ այն անձնավորությանը հետապնդելու, անձնական թերթիկ լրացնելու մասին խոստովանություններ եղան, սակայն դրանից բխող տրամաբանական մյուս բոլոր հարցումներն անպատասխան մնացին: «Մեկը չեղավ մի տրամաբանական պատասխան տար, մարդ հիանար», դժգոհեց պետական մեղադրող Սիմոն Գրիգորյանը, հարցաքննված չորս անձանց ցուցմունքը լսելուց հետո:

Զգձգումներ

Մինչեւ նոյեմբեր ամիսը դատական պրոցեսն այլի էր ընկնում արտասովոր չպատճառաբանված ընդմիջումներով, սակայն փաստաբաններին այն անհրաժեշտ էր պաշտպանական տակտիկայի ընտրության մեջ ճիշտ կողմնորոշվելու, գործի մութ կետերին ծանոթանալու, չպարզաբանված հարցերի խճճվածությունը վեր հանելու համար: Այդ ժամանակահատվածում մյուս ամբաստանյալները հրաժարվեցին ցուցմունքներ տալուց, հայտնելով, թե առայժմ չեն մասնակցում դատավարությանը: Նախագահողի հարցին՝ ե՞րբ է «առայժմի» ժամանակը, պատասխանեցին՝ Արծրունու ցուցմունքներից հետո: Ի դեպ, մինչեւ դատաքննության վերջին պահն էլ կողմնակից լինելով վերեւից ներքեւ ցուցմունքներ տալու կարգին, նրանք պնդում էին, թե կխոսեն միայն Արծրունուց հետո, իրենցից վերեւ, իբրեւ վերադասի ճանաչելով միայն Արծրունուն: Այդ ժամանակահատվածում արդեն պարզորոշ երեւում էր, որ ամբաստանյալները հակված չեն խոստովանություններ կատարելու: Նրանք դատարան մտան հանցավոր աշխարհի օրենքները յուրացրած, որը լռություն էր պարտադրում: Երբ Արծրունուն ժամանակին հաջողվել էր հավաքագրել այդ երիտասարդներին եւ ապա օգտվելով նրանց անտեղյակությունից՝ ի չարս գործադրել, շահարկելով ՀՅԴ-ի նկատմամբ նրանց նվիրումը, այժմ ամբաստանյալների համար ամեն ինչ պարզ էր եւ Արծրունին այլեւս «հեղինակություն չէր»: Սակայն «նեռն» այս անգամ մեկ ուրիշն էր, որին դատաքննության ընթացքում անվերապահորեն ենթարկվում էր ամբաստանյալների հիմնական մասը ու որին ապագայում «օրենքի գող» տիտղոսին հավակնող են համարում:

Երկու «Դրո»

Ամբաստանյալների ընտրած պաշտպանական մարտավարությունը «սասանեց» Գեղամ Մանուկյանը: Չենթարկվելով «գողական օրենքների» չափանիշներին, նոյեմբերի 1-ին հայտարարեց, թե պատրաստվում է ցուցմունք տալ, որովհետեւ հրաժարվելը նշանակում է հաստատել մեղադրական եզրակացությունը: Խոստացավ ապացուցել, որ «մի խանի զրպարտչական ցուցմունքները» հիմք չեն կարող հանդիսանալ «Դրո» կառույցը Դաշնակցության ու Հ. Մարգարյանին վերագրելու համար: Նա մանրակրկիտ վերլուծության ենթարկեց գործի 18 հատորները՝ վանդակում փակված ընկերների ու դահլիճի համար անելով անսպասելի բացահայտումներ, որով եւ պարզաբանվեց այդ քրեական գործի քաղաքականացված լինելը: Հայտնեց, որ քրեական գործում երկու «Դրո» կառուցվածք կա: Ներկայացրեց «Դրո»-ի առաջին կառուցվածքի ի հայտ գալու դրդապատճառները, որը պայմանավորեց ժամանակի քաղաքական իրավիճակով՝ 92 թ. ամռան սկզբում պարտություններ Արցախում եւ Արծվաշենի հանձնումը, Հայաստանում այդ ժամանակ էլեկտրաէներգիայի, հացի ճգնաժամը անօրինականությունների լայն թափով տարածման առիթ էր ստեղծել, 92 թ. հունիսի 29-ին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հրամանագրով հայրենիքից արտաքսվել էր ՀՅԴ Բյուրոյի ներկայացուցիչ Հրայր Մարուխյանը: «Այս ֆոնի վրա պետական կառավարման մարմինները եւ որոշ կազմակերպություններ զրպարտանքով, կեղծիքներով հարվածում էին Դաշնակցությանը: Մենք, որպես երիտասարդ դաշնակցականներ, անհանգստացած էինք այդ խնդրով: Քննարկումների ժամանակ կազմվեց մի ծրագիր, որն արմատական փոփոխություններ էր մտցնում ողջ կուսակցական կառույցում, սակայն այն մերժվեց նույն օրերին տեղի ունեցած ՀՅԴ Հայաստանի շրջանային ժողովի կողմից: Այդ «Դրո» կառույցը լինելու էր տեղեկություններ հավաքող եւ խորհրդատվական մի գրասենյակ: Առաջինը պատրաստվել է 92 թ. օգոստոսի վերջին, Արծրունու հեղինակությամբ եւ իմ մասնակցությամբ»: Այն ուղարկվել է նաեւ Փարիզ, ուր ընթանում էր ՀՅԴ 25-րդ Ընդհանուր ժողովը եւ ներկայացվել է Հրայր Մարուխյանին: Վերջինս, Գ. Մանուկյանի ասելով, շատ հիվանդագին էր վերաբերվում ամեն մի նորամուծության եւ ուշադրության չի արժանացրել իրենց առաջարկը: Բացի այդ, կանոնադրական խախտում էր կատարվել՝ առաջարկը չէր անցել կուսակցական խողովակով:

Վերլուծության ենթարկվեց նաեւ «Դրոյի» երկրորդ կառուցվածքը, որն ընդհանուր ոչինչ չուներ նախորդի հետ: Կեղծիքը մերկացնելն Արծրունու պաշտպան Վ. Ավագյանին հիմք տվեց մեղադրողի դերն ստանձնել: Հարցումների ձեւով նա ուղղակիորեն Գ. Մանուկյանին վերագրեց այդ ամենը, նրան մեղադրելով դատավարությունը քաղաքականացնելու մեջ: Պետական մեղադրողն այստեղ հանդես եկավ ընդդեմ Վ. Ավագյանի, ասելով. «Բոլորս էլ ուշի-ուշով հետեւում էինք Գ. Մանուկյանի ցուցմունքներին, դրանք կազմված էին գործում եղած ապացույցների վրա: Դա դատավարության շրջանակից դուրս գալու միտում չէր, ընդհակառակը, նրա ցուցմունքները քրեական դատավարության շրջանակում էին: Պրն. Ավագյանը մոռացավ Արծրունու դատարանի դահլիճում արված հայտարարությունները: Հենց դա էր քաղաքականացնելու միտումը»:

Երկփեղկում

Գ. Մանուկյանի ցուցմունքը նոր պաշտպանական տակտիկայի մշակում էր ենթադրում, քանի որ խախտվել էր մինչ այդ եղած միասնականությունը: Ամբաստանյալները նախկինում զարմացրել էին իրենց միակարծիքությամբ՝ դատարանում բոլորի համար անսպասելի հնչեցնելով «Մեր հայրենիքը», դրանից հետո հստակորեն ընդգծվեց նրանց բաժանումը: Ընդհանուրից առանձնացան Գ. Մանուկյանն ու Հ. Մարգարյանը, նաեւ՝ Ա. Համբարձումյանը, որոնք իրենց առջեւ այլ խնդիր էին դրել եւ ընդհանուր ոչինչ չունեին մյուս ամբաստանյալների հետ: Մեր ունեցած տեղեկություններով ԳԴ-ի ներքնահարկում, ուր պահվում են նրանք մինչեւ դահլիճ բերվելը, մյուսներից առանձնացվում են ճիշտ նույն ձեւով: Մասնավորապես փոխանցվեց նաեւ ծնողներին, դահլիճում տեղի ունեցած զրույցների ժամանակ նրանց մի մասի կողմից հաճախ լսելի էր լինում. «Հրանտն ու Գեղամը անմեղ են, նրանց պետք է ազատ արձակեն», ի տարբերություն մյուսների, որոնց վրդովեցրել էր գործի մերկացումը: Գեղամի վարքագիծը նրանք ընկերության շահերին դավաճանություն էին համարում:

Հերթը Հրանտ Մարգարյանինն էր, որը նույնպես հրաժարվեց ցուցմունք տալուց, ապա հայտնեց, թե ինքը գործ ունի երեք խմբի բաժանվող հակասական ցուցմունքների ու փաստերի հետ, որոնք պարզաբանելուց հետո միայն իմաստ կունենա իր ասելիքը: Ա. Արծրունին շահագրգռվածություն չցուցաբերեց հակասությունները պարզաբանելու հարցում, թեպետեւ դրանք իրեն էին վերաբերում, միայն հայտարարեց, որ Գ. Մանուկյանի ցուցմունքից հետո հարկադրված է փոխել իր պաշտպանական տակտիկան, քանի որ նախորդն իրեն չարդարացրեց: [illegible] հայտնել, որ մինչեւ դատաքննության ավարտը նա նոր մարտավարություն չորդեգրեց:

Անօգուտ վկայություններ

Դատավարության հինգերորդ ամսում հերթը վկաներին հասավ, սակայն նրանք ո՛չ սպանությունները հաստատող կամ մերժող էին, ո՛չ էլ թմրաբիզնեսը հաստատող: Վկաների մի մասը ամբաստանյալների հարազատներն էին, որոնք ՀՀ Սահմանադրության համաձայն, կարող էին ձեռնպահ մնալ հարազատների վերաբերյալ ցուցմունք տալուց: Մյուսները պետք է օգնեին պարզաբանելու հարցի քաղաքական կողմը, իսկ ավելի ստույգ՝ ինչ է իրենից ներկայացնում ապահովական խորհուրդը, որի կազմում «ստեղծվել է» «Դրո» կառույցը: Վկաները հենց այդ ապահովականի, կամ մարտականի ու մարզականի մասին հայտնեցին նույնը, ինչ Հ. Մարգարյանը բացատրեց հետագայում: Նախ, պաշտոնապես նման խորհուրդ գոյություն չի ունեցել եւ այն ավելի շուտ գործնական մարմին էր, քան խորհրդատվական: Երբ զբաղվել են Արցախի ջոկատներ առաքելով՝ կոչվել է մարտական կառույց, երբ մարզումներ են անցկացրել մարտերին նախապատրաստվելու նպատակով, կոչվել է մարզական, իսկ երբ խնդիր էր դրված ջոկատներին ապահովել սննդով ու հագուստով, կամ զբաղվել կուսակցական գրասենյակների գույքի պահպանմամբ, անվանվել են ապահովական:

Վկաների հարցաքննությունը ոչ միայն էական փոփոխություն չմտցրեց դատավարության ընթացքում, այլեւ դատարանի կողմից նկատելի էր նրանց հարցաքննության ձգձգումը եւ շատերը մինչեւ վերջ էլ դատարան չներկայացան:

Թմրաբիզնես եւ դիակներ

«Դրո» գործի տնտեսական կողմի լուսաբանմանը բավականաչափ նպաստեց 18 հատորների հետ ծանոթացումը: Նախաքննական մարմնի ողջ անօրինականություններն ի հայտ եկան գործի հիմքերի ծանոթացման ժամանակ: «Դրո» գործի հարուցման հիմքում թմրաբիզնեսն է եղել», հայտնեց պետական մեղադրողը: 94 թ. դեկտեմբերի 21-ին Ռուսաստանի Դաշնության հակահետախուզության ֆեդերալ ծառայության համաձայնությամբ եւ ՀՀ գլխավոր դատախազ Արտավազդ Գեւորգյանի թույլտվությամբ խուզարկություն է կատարվում 4 անձանց՝ Հովհաննես Մկրտչյանի, Արմեն Արծրունու, Արա Հարմանդայանի եւ արդեն հանգուցյալ Արտավազդ Մանուկյանի բնակարաններում՝ թմրանյութ հայտնաբերելու նկատառումով: Նշված ծառայությունը թմրանյութ տեղափոխելու մեղադրանքով Մոսկվայում ձերբակալել էր Հովհաննես Մկրտչյանին ու Արտավազդ Մանուկյանին, լսել նրանց հեռախոսային խոսակցությունները վերոհիշյալ երկու անձանց հետ եւ հանձնարարել խուզարկություն կատարել նրանց բնակարաններում: Դեկտեմբերի 3-ին կատարված խուզարկությունից հետո նրանք ձերբակալվում են, իսկ «Արծրունի» ընկերության պատկանող Նար-Դոսի 4/75 բնակարանից հայտնաբերվում է թմրանյութի մյուս նմուշը: ԱԱՆ մեկուսարանում գտնվող Արմեն Արծրունին դեկտեմբերի 5-ից սկսյալ հարցաքննվում է թմրաբիզնեսի հարցով, բայց ոչ «բանդայի» կամ «Դրո» կառույցի ղեկավար, այլ՝ իբրեւ թմրանյութի վաճառքով զբաղվող անհատ: Փաստաբաններն առաջարկեցին պարզել, ինչո՞վ է զբաղված եղել Արծրունին ԱԱՆ մեկուսարանում երկու օր շարունակ, ինչո՞ւ չի հարցաքննվել 24 ժամվա ընթացքում: Երկրորդ՝ 94 թ. դեկտեմբերի 8-ին եւ 12-ին Ա. Արծրունու հարցաքննության արձանագրությունները ինչո՞ւ են թվագրված 95 թ.-ով: «Արծրունի» ընկերության գրասենյակն առաջին անգամ խուզարկվել է 94 թ. դեկտեմբերի 3-ին եւ կազմվել է համապատասխան արձանագրություն: Ի՞նչ հիմքով է նախաքննական մարմինը մեկ շաբաթ հետո, դեկտեմբերի 10-ին, կրկին խուզարկություն կատարել նույն բնակարանում: Ավելին, որ այս հարցը երկար ժամանակ շահարկում էր նաեւ Ա. Արծրունին՝ կոլեգիայից հետաքրքրվելով, թե ինչպես են բացվել բնակարանի ու չհրկիզվող պահարանի դռները, որտեղից են ի հայտ եկել «Դրոյի» անձնական թերթիկներն ու զեկուցագրերը: Հարցը շատ էր հետաքրքրում նաեւ պետական մեղադրողին եւ նրա պահանջով էլ վկայության կանչվեցին Նար-Դոսի 4/75-ում երկու խուզարկությունների մասնակիցները՝ ԱԱՆ քննիչներ ու ընթերականեր: Մասնավորապես երկրորդ խուզարկությունը կատարած ԱԱՆ քննիչ Սնացական Մառուխյանը հայտնեց, որ այնտեղ էին գնացել կոնկրետ իմանալով ինչ են խուզարկելու: Արծրունին է նրանց հայտնել չհրկիզվող պահարանում գտնվող «Դրոյի» նյութերի մասին, առգրավված բանալիների տեղակում մատնացույց անելով բնակարանի ու պահարանի բանալիները: Այս ցուցմունքը պարզաբանեց ողջ կեղծիքը: Եթե «Դրոյի» փաստաթղթերը հայտնա-

digitised by A.R.A.R.@

Ազգ

հետաքննություն

բերվել են դեկտեմբերի 10-ին, բնականաբար դեկտեմբերի 8-ին նա չէր կարող հարցաքննվել սպանությունների հարցով: Դա խոսում է այն մասին, որ Արծրունու դեկտեմբերի 8-ի եւ 12-ի ցուցմունքները ձեւակերպվել են հետին թվով, միշտ 95-ին, ինչպես գրված էր արձանագրության մեջ:

Համակարգչային նյութերից հրաժարվող (բացառությամբ տնտեսական գործունեությանը վերաբերող) Արծրունին ընկերներին հավաստիացրել էր, որ ինքը չի հայտնել դիսկետների կոդերը: Սակայն, վկայության կանչված համակարգչային մասնագետը հայտնեց, որ համակարգիչը հետազոտել են դեկտեմբերի 10-15-ի ընթացքում, իսկ կոդավորված դիսկետների բովանդակությանը երբեք չէին ծանոթանա, եթե Արծրունին չհայտներ կոդերը: (Կես ժամով նրան տարել են աշխատասենյակ): Ուսումնասիրվեց նաեւ 94 թ. դեկտեմբերի 4-ին Հրանտ Մարգարյանի բնակարանում խուզարկություն կատարելու եւ նրան կալանավորելու հիմքերը, որոնք, պարզվեց, չկան այս գործում, ի տարբերություն նախորդների, որոնց անունները նշված էին ՌԴ հակահետախուզության ֆեդերալ ծառայության գրության մեջ: Սակայն դա չէր խանգարել, որ ծերբակալեն, իսկ հետո սկսեն ապացույցներ փնտրել նրա դեմ:

Գործի 18 հատորները լի էին օրինախախտումներով կազմված փաստաթղթերով, կասկածելի բացթողումներով, որոնք հարցականի տակ էին դնում փորձաքննության արդյունքները: Փաստաբանները պահանջում էին օրինախախտումների վերաբերյալ որոշում կայացնել: Պետական մեղադրողը խոստացավ հարցին անդրադառնալ քննության ավարտին, երբ ի մի կբերվեն բոլոր օրինախախտումները: Ամբաստանյալները մեծ հույսեր էին կապում դատաձգաբանական փորձաքննության հետազոտման հետ՝ համոզված լինելով, թե կապացուցվի դրանց կեղծ լինելը: Սակայն դա չարդարացավ եւ նրանք փորձեցին բեկում մտցնել դատավարության ընթացքում՝ հրաժարվելով իրենց փաստաբաններից: Հրաժարվողները երեքն էին՝ Արմենակ Մնջոյանը, Արմենակ Զախարյանը եւ Արմեն Գրիգորյանը, որոնց էլ վերագրվում էին կրակոցները: Պետական մեղադրողը նրանց հայցը համարեց դատարանի վրա ճնշում գործադրելու միջոց, սակայն, ի վերջո, խորհուրդ տվեց ետ կանչել փաստաբաններին:

Հերթը կրկին Հ. Մարգարյանինն էր, սակայն մինչեւ ցուցմունքներ տալը, նրա պաշտպան Ռուբեն Սահակյանը Ա. Արծրունու հետ վերջնականապես ճշտեց, թե որ ցուցմունքն է նա իրական համարում՝ նախաքննականը՞, երբ ամեն ինչ վերագրել է ՀՅԴ-ին ու Հ. Մարգարյանին, թե՝ դատարանում ասածը, երբ ժխտել է նրանց կապը «Դրոյի» հետ: Արծրունին միշտ համարեց դատարանում հայտնածը՝ «այլապես չէի տա»: Այնուհետեւ Հ. Մարգարյանը կոլեգիային ներկայացրեց իր 55 էջանոց ցուցմունքը, որով մերկացրեց «Դրոյի» խաղախական մեղադրանքը: Ցուցմունքների սկզբում Հ. Մարգարյանը շեշտեց, որ խոսելուց հետո նախաքննության ընթացքում իր դեմ ցուցմունք տված անձը, որն «այժմ հերքում է, այլ կեղծված ուղեգրի եւ դարձյալ ու գույքի թե ավելիով սաի այն, ինչ հայտնել է նախաքննության ժամանակ»: Նա չէր սխալվել. Արծրունու յուրաքանչյուր տառակի-ցուցմունքները չուշացան, սակայն այս անգամ հոր միջոցով ...

«Դրոն» կարո՞ղ էր լինել ՀՅԴ-ի կամ Հրանտ Մարգարյանի ստեղծածը

«Դրո» կառույցը ՀՅԴ-ին վերագրելու առաջին գրավոր արձանագրությունը կատարվել է 94 թ. դեկտեմբերի 27-ին, երբ Ա. Արծրունին հարցաքննության ժամանակ հայտնել է, որ այն ստեղծել է Դաշնակցության հանձնարարությամբ: Ներքին կարգով արված այս «ինքնախոստովանությունները» (ԱԱՆ-ի քննիչները մեքենայի գրույցի ժամանակ Հ. Մարգարյանին հայտնում են, որ Արծրունին գրավոր ցուցմունք չի տալիս, իսկ բանավոր հայտնում է ամեն ինչ) հիմք ծառայեցին, որպեսզի իշխանությունները դեկտեմբերի 28-ին առգրավեն Դաշնակցության ողջ ունեցվածքը: Սակայն, ըստ գործի 18 հատորները խոսում են այն մասին, որ առգրավված փաստաթղթերի ու համակարգիչների մեջ չէր գտնվել «Դրոյին» առնչվող ոչ մի գրություն: Նախաքննական մարմինը «Դրոն» ներկայացնում է իբրեւ ՀՅԴ ապահովական խորհրդի կազմում ստեղծված գաղտնի հետախուզական կառույց:

«Դրոյի» կանոնադրությունը վերլուծելիս պարզ դարձավ, որ «Դրոյի» բարձրագույն մարմինը «Դրոյի» վարչությունն է, որը բաղկացած է հիմնադիրներից եւ ընտրում է հրամանատար: Ողջ կանոնադրության մեջ չկա որեւէ նշում կամ անուղղակի ակնարկ, որ «Դրոն» ՀՅԴ-ի կողմից է ստեղծվել, ի տարբերություն անձնական թերթիկների, ուր ջնջված է ՀՅԴ բառը: Ինչո՞ւ, որովհետեւ կանոնագիրն արդեն գաղտնիք է, որն ընթերցելու իրավունք են ունեցել միայն վարչության անդամները, սակայն նրանցից որեւէ մեկը չպետք է իմանար, որ վարչության մաս է կազմում նաեւ հիմնադիր անդամը: Հակառակ դեպքում հարց կառաջանար՝ եթե սա ՀՅԴ-ն է ստեղծել, ապա ի՞նչ իմաստ ունի ոմանց «հիմնադիր անդամի» տիտղոս շնորհելը: Անգամ Դաշնակցության որեւէ որոշում չէր կարող «Դրոյին» փոխանցվել, որտեղ այն կատարվեր, քանզի, ըստ կանոնագրի, «վարչությունն ինքն է որոշում առնում վարչության անդամների պարզ մեծամասնությամբ, իսկ կարեւոր որոշումները՝ բացարձակ մեծամասնությամբ»: Ցանկության դեպքում այս ամենը նախաքննական մարմինն էլ

սակայն անօգուտ: Իսկ դատարանում խոստովանեց, թե իրեն ասել են՝ քեզ բան չկա, դու դուրս կգաս, ինչպես Նազարեթն ու ժակը:

Հ. Մարգարյանին վերապահելով «Դրոյի» ստեղծումը, նախաքննական մարմինը հայտնում է, որ Ներսիսյան ամուսինների սպանության մասին Արծրունին գրավոր զեկույց է ուղարկել «բանդայի» ղեկավար Հ. Մարգարյանին՝ մանրամասն նկարագրելով սպանության կատարման հանգամանքները: Գործի 18 հատորներում ոչ ոքի չհաջողվեց գտնել այդ զեկույցը, բացառությամբ անբավակիր եւ անհասցե մի գրության: Իսկ Գ. Սահակյանի սպանության առիթով հայտնում է, թե զեկուցելու առիթ չի եղել, սակայն տեղեկացրել է ժպիտով: Դատարանում Արծրունին ինքն էլ «զարմացավ» ասածի վրա՝ «ի՞նչ է նշանակում ժպտալով ցուցմունք տալով»:

«Դրո» կառույցի կանոնակարգված ու ճշտապահ գրությունից դատելով Արծրունին նույնպես կանոնավոր էլ պետք է զեկուցեր իր վերադասին՝ Հ. Մարգարյանին, եւ տրամաբանական չէ ժպիտով սպանության հանձնարարություն տալը կամ նույն կերպ զեկուցելը: Մինչդեռ նախակազմություններում

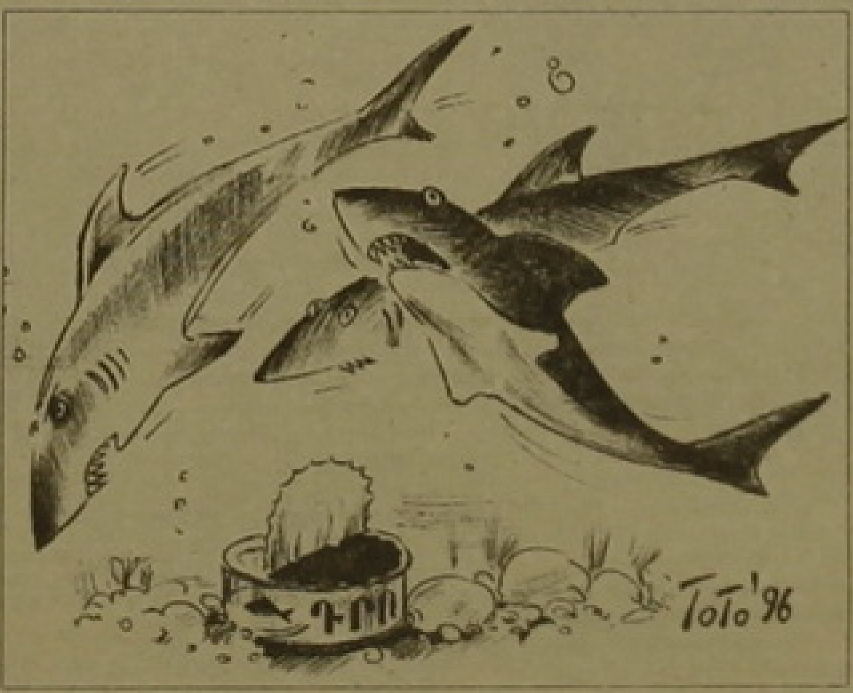

կարող էր նկատել, սակայն նպատակահարմար չի գտել:

Աշխարհում չլսված բան է, որ նման գաղտնի հակահետախուզական ծառայություններ գործեն իրենց իսկ ծնունդ տվողի դեմ: Սակայն «Դրոյի» ողջ բրդարարությունը, ինչպես նաեւ գործունեությունը, ինչպես հաստատեց Գեղամ Մանուկյանը, խոսում է այն մասին, որ այն եղել է հակադաշնակցական կառույց, նրանց մարտադաշտը կուսակցությունն է եղել: Գ. Մանուկյանը իր ցուցմունքներում հավաստեց մի խումբ կուսակցական այլախոհների հավաքների ու բանակցությունների մասին, որոնց դժգոհությունը առավել սրվեց, երբ 94 թ. հունիսին ՀՅԴ Բյուրոյի որոշումով Շուշիի գումարտակն ամբողջությամբ հանձնվեց Արցախի բանակին: «Դրոյի» գործունեությունը գաղտնի անվանելը, իսկապես անհեթեթություն է հանցագործությունների մասին պատմող հսկայական թղթակույտի առկայության պայմաններում:

«Դրոն» ՀՅԴ-ին վերագրելու հաջորդ տարբերակը ՀՅԴ գործիչ Հրանտ Մարգարյանի անվան հետ կապելն էր, որն այս դեպքում ներկայացվում է իբրեւ ապահովական խորհրդի ղեկավար: Նրան վերագրումը դարձյալ ծնունդ է ունենում Արծրունու բերանով, 95 թ. հունվարի 11-ի հարցաքննության ժամանակ, երբ ՀՅԴ-ից առգրավված ողջ փաստաթղթերի զննումը ցանկալի արդյունքի չի հանգեցնում: Այսուհետով, վերջինս դառնում է ՀՅԴ-«Դրո» կապը, կամ այլ կերպ ասած, Արծրունին պատասխանում է դեկտեմբեր 27-ի հարցաքննության ժամանակ քննիչների անպատասխան թողած հարցումին՝ «ՀՅԴ ո՞ր ղեկավարի հովանավորությամբ է գործել «Դրոն»: Նույնը կրկնում է նաեւ Հ. Մարգարյանի հետ առերեսման ժամանակ, հետագայում ավելացնելով՝ «Հրանտին մասսայ եմ արել կուսակցությանը»: «Առերեսումից հետո հասկացա, որ ինչ-որ խաղ է տեղի ունենում», հայտնեց Հ. Մարգարյանը: Այդ խաղը շարունակվում է մինչեւ ապրիլի 4-ը, երբ Արծրունուն ներկայացվում են մահապատիժ նախատեսող հոդվածներ: «Խաբված» գործընկերն արդեն սկսում է հրաժարվել իրեն «դեմ տված ցուցմունքներից»,

Մարգարյանին հայհոյելիս բառերի ընտրություն էլ չի կատարել: Քննչական խումբը մի «ապացույց» էր գտել, որն, ըստ նրա, կհաստատեր Գագիկ Սահակյանի սպանությունը ՀՅԴ-ի կողմից պատվիրված լինելը: Գործին կցված այդ փաստաթղթի համաձայն, ՀՅԴ «Նիկոլ Դուման» կոմիտեությունը նրան հեռացրել է կուսակցության շարքերից: Դատարանում պարզվեց, որ «Նիկոլ Դուման» կոմիտեության նախկին անդամ Գ. Սահակյանը ներկայումս էլ ապրում է Նորքի զանգվածում, իսկ ընդհանրապես «Նիկոլ Դուման» կոմիտեությունը իրավունք չուներ հեռացնելու «Գարեգին Նժդեհ» կոմիտեության անդամ Գագիկ Սահակյանին: Ինչ վերաբերում է Ա. Ներսիսյանի սպանությանը, Հ. Մարգարյանը հայտնեց, որ, իրոք, Արծրունին եկել է հանրապետական հիվանդանոց, ուր ինքը բուժվում էր ավտովթարից հետո, սակայն Ա. Ներսիսյանի հետ ունեցած կռվի մասին ոչինչ չի հայտնել: Ա. Ներսիսյանի սպանությունը Հ. Մարգարյանի կողմից հանձնարարված լինելու կեղծիքը ապացուցվում է նաեւ նրանով, որ ինքը ավտովթարից հետո գանգուղեղի վնասվածքով Հանրապետական հիվանդանոց է տեղափոխվել 1993 թ. օգոստոսի 23-ին: Արծրունին, իրոք, այցելել է իրեն, սակայն Ա. Ներսիսյանի հետ ունեցած կռվի մասին ոչինչ չի հայտնել: Մինչդեռ մեղադրական եզրակացությունով Արծրունին նրան սպանելու հանձնարարությունը ստացել է այդ ժամանակ: Ա. Ներսիսյանի սպանությունը Հ. Մարգարյանի կողմից հանձնարարված լինելու կեղծիքը ապացուցվում է նաեւ նրանով, որ զեկուցագրերի համաձայն Ա. Ներսիսյանին հետապնդել սկսել են օգոստոսի 15-ից:

Եվ, վերջապես նախաքննական մարմնի առավել «գրավոր» ապացույցի՝ ԻԺ մակնիշի 2267 ատրճանակի մասին, որի համարը գրանցված է եղել Մարգարյանի աշխատասենյակից առգրավված թղթի վրա, ի թիվս այլ նշումների: Զենքի համարը գրված էր ջնջումով՝ 2267 կամ 87: Վերջինս ոչ եղեց Ա. Մնջոյանը, ասելով, թե 93 թ. այդ զենքն իրեն տվել է Հայրուշի ինքնապաշտպանության հրամանատար Էրիկ Աբրահամյանը (զոհվել է 93 թ.): Ջնջումն ինքը կասկածներ էր ծնում, դատախազը փորձեց այդ մասին իմանալ Մարգարյանից, վերջինս պատասխանեց, թե երկու թվերն էլ իրեն ոչինչ չեն ասում: Սակայն կարծում է, որ նախաքննության ժամանակ այդ ջնջումը չկար, հակառակ դեպքում նույն տրամաբանական հարցը պետք է որ քննիչներն էլ տային:

Մեղադրական եզրակացությունով նշված ատրճանակը Հ. Մարգարյանը հանձնել է Արմենակ Մնջոյանին, որով էլ նա կատարել է Աշոտ Ներսիսյանի սպանությունը: Մարգարյանը հայտնեց, որ ամենից առաջ իրենք Ա. Մնջոյանին զենք տալու պատճառ չունեին, առավել եւս զենքը նրա մոտ թողնելու, «որովհետեւ նա կռվող տղաներից չէր»: Բացի այդ, ՀՅԴ-ում վաղեմի սովորույթ է եղել, որ անձնական զենք ունեցող դաշնակցականները այն պետք է գրանցեին կուսակցության մոտ եւ կուսակցության առջեւ պատասխանատու էին այդ զենքի լավ, անվտանգ պահպանման համար: Նույն ցուցակում գրանցված երեք այլ ատրճանակներ տարիներ անց առգրավվել են ՆԳՆ-ի կողմից: Դրանց հետ կապված քրեական գործեր են հարուցվել եւ պարզաբանվել է, որ գրանցված են Արցախի պաշտպանության նախարարությունում: Զենքը ստացել են Արցախում եւ ոչ թե Հ. Մարգարյանն է տվել: Իսկ ինչ վերաբերում է հենց իր՝ Հ. Մարգարյանի ատրճանակին, գործին կցվեց ԼՂՀ պաշտպանության նախարար Սամվել Բաբայանի գրությունն այն մասին, որ անձամբ ինքն է տվել նրան: Ի դեպ, կալանավորման օրը Հ. Մարգարյանը քննիչներին ներկայացրել է իր զենքի արտոնագիրը: Բացատրություններ տրվեցին նաեւ կեղծ անձնագրերի մասին, որը ժամանակի հրամայական պահանջն էր: Մարգարյանը ոչ միայն չժխտեց, որ զենքի ցուցակը իր ձեռքով է գրվել, այլեւ հայտնեց, որ առգրավվել են նմանատիպ մի քանի այլ թղթապանակներ եւս, սակայն նախաքննական մարմինը միտումնավոր կերպով այն չի կցել գործին, որովհետեւ զենքը կրողները արցախյան պայքարի նահատակներն են:

Արծրունին մաֆիոզ դառնալու նախադրյալներ ունե՞ր

Արմեն Արծրունին 81 թ.-ից եղել է ՀՅԴ անդամ (Լիբանանի խաղախագի): 90 թ. տեղափոխվել է Հայաստան, եւ որոշել զբաղվել տնտեսական գործունեությամբ: Ըստ մեղադրական եզրակացության Հայաստանում շարունակվել է իր կուսակցական գործունեությունը եւ հանդիսացել ՀՅԴ կառուցվածքում գործող ապահովական խորհրդի անդամ: Դատարանում հայտնեցին, որ Արծրունին ոչ միայն որեւէ խորհրդի անդամ չի եղել, այլեւ Հայաստանի կուսակցական կառույցին չի էլ անդամագրվել ու երբեւէ որեւէ հանձնարարություն չի ստացել: «Մեզի սկեր գործ, թե ոչ, անիշխանական միծակ կստեղծվի ու ռաք-ռաղափ անկեծ եսէ կոնտրոլ (control) ընել հնարավոր չըլլար», գրում է Արծրունին 94 թ. մարտի 24-ին: Հենց սա նշանակում է, որ մինչեւ այդ օրը Արծրունին ու իր ընկերները կուսակցական կառույցում չեն ընդգրկվել եւ որեւէ հանձնարարություն չեն ստացել: Բացի համակարգչային նյութերից, որոնք ընդգրկվել են քրեական գործում եւ որոնց իրավացիությունը հաստատում է Արծրունին, ամբաստանյալները նույնպես վկայում են, որ նա շատ ծախսող է եղել տնտեսական գործունեության ասպարեզում: «Անկախ լրատու գործակալություն», համակարգչային համաշխարհային ցանց, տնտեսական թեմայով թերթ, «ֆորում» վերլուծական գրասենյակ, «սուրճի գործ», «կաֆեի գործ» եւ բազում այլ ձեռնարկներ, որոնք բոլորն էլ անհաջողության են մատնվել: Արծրունու հաջող գործունեությունը «Օգոստոս» հրատարակչությունում տպագրած «Բիզնես» տեղեկատուն է համարվում եւ «Դարս» անունով համբուրգերի ու լահմաջունի կրպակը, որը, սակայն, մի քանի անգամ հրդեհի է մատնվում: Իր տնտեսական ձեռնարկումներում համագործակցում էր դաշնակցական շրջանակներից դուրս ու նրանց անցանկալի մարդկանց հետ՝ ԱԱԳԿ-ի պետի նախկին տեղակալ Ալոս Դաբաղյանի, Յուրա անունով ԴԱԿ-ի նախկին աշխատակցի, ՀՀՇ կոմպյուտերային մասնագետի, «ՀՀ» օրաթերթի քաղաքական մեկնաբան Ռուբեն Թարումյանի եւ այլոց հետ:

Այդ ծրագրերը, ինչպես նաեւ ինչ-որ ապահովական կառույց, հատուկ ծառայություն ստեղծելու առաջարկներ է ներկայացնում ՀՅԴ ԿԿ-ին ու Բյուրոյին, որոնք բոլորն էլ անտեսվում են նրանց կողմից: Արծրունու հնարավորությունների նկատմամբ ունեցած կասկածի պատճառով: Իսկ մերժողների նկատմամբ, ինչպես վկայում է նրա նախկին ընկերը՝ Գ. Մանուկյանը, Արծրունին դառնում է ընդդիմություն: Բեյրութի ընկերները նրան այսպես են գնահատել. «Արմենը ամեն մի նոր գաղափարով շատ ոգեւորվում, շատ էլ հիասթափվում է»:

Գործում ընդգրկված փաստաթղթերը խոսում են նաեւ այն մասին, որ այդ ծրագրերն իրագործելու համար Արծրունին գումարներ է վերցրել իր բեյրութահայ ընկերներից, պարզվեց նաեւ՝ Հ. Մարգարյանից ու նրա տեղակալ Վահե Հարությունյանից: Իրեն էլ գումարներ են պարտք եղել այլոք, որոնք չեն ցանկացել վերադարձնել, ուստի հետապնդվել են «Դրո» կառույցում ընդգրկված տղաների կողմից, սակայն իբրեւ «հայրենիքի դավաճան»: Արծրունու նամակագրությունից պարզ է դառնում, որ նա խոստացել է բեյրութցի ընկերների պարտքերը վճարել 95 թ. փետրվարին, որի դիմաց գրավ էր դրել նաեւ հոր խանութը: Սակայն այդ ժամանակահատվածում տնտեսական բոլոր ձեռնարկները դադարեցրած Արծրունին, բնականաբար, անկարող էր վերադարձնել այդ խոշոր գումարները: Լավագույն տարբերակը, թերեւս, թմրաբիզնեսն է մնում, որը դարձյալ անհաջողության է մատնվում: Իսկ ամբաստանյալներին հայտնում է, թե դա անհրաժեշտ է Շուշիի գումարտակը պահելու համար: Թեպետ ամբաստանյալները քննիչներին հայտնել են, թե չգիտեն, ինչո՞ւ էր անհրաժեշտ սպանել Ա. Ներսիսյանին կամ հայտնել են, որ նա հայրենիքի դավաճան էր, այնուամենայնիվ, նրա սպանության դրդապատճառները դարձյալ գումարային փոխհարաբերությունների մասին են խոսում: Լավ իմանալով, որ անձնական վրեժխնդրության համար դժվար է այդ տղաներին մղել հանցագործության, հայտնում է, որ «Դրոն» արեւմտահայերի ՀՅԴ-ի կառույցն է, որը զբաղվում է հայրենիքի դավաճաններին ոչնչացնելով, ապա ծրագրեր է կազմում նրանց սպանությունը իրագործելու համար: Կարեւորում է նաեւ դրանց գաղտնիության հանգամանքը, ուստի պայմանագիր է կնքում, հարկադրում զեկուցագրեր գրել: ԱԱՆ-ում էլ ամեն ինչ անում է, որպեսզի շարունակի գաղտնի պահել այդ հանգամանքը, հրաժարվում է կնոջ ընտրած պաշտպանից, սակայն շատ շուտով զգում է իր խաբված լինելը:

Արծրունին նաեւ «հեղինակություն» դառնալու մարմաջով է տառապել, «հիվանդագին մեծամտություն ուներ», ասվեց նրա մասին: Իսկ դա ցանկացել է իրականացնել անփորձ տղաների միջոցով, որոնց մոտ Գ. Սահակյանին «խլուրդ» է ներկայացրել:

Եզրակացության փոխարեն

Այս ծավալուն շարադրանքը ու դեռեւս չհրապարակված բազում այլ փաստեր խոսում են այն մասին, որ դատաքննության ավարտին ոչինչ չմնաց նախաքննության կազմած մեղադրական եզրակացությունից, բացի այն, որ կատարվել են սպանություններ ու թմրաբիզնես: Սակայն դա չխանգարեց, որ պաշտոնական մամուլը, դատավարությունն անտեսելով, զուգընթաց շարունակի իր արտադատարանային մեկնաբանությունները՝ դատավարության զարգացումը ցանկանալով տեսնել մեղադրական եզրակացության շրջանակում: Հակառակ դեպքում՝ կկորսվեր փնտրված կապը: Իհարկե, դատարանում մեր տեսածն ու լսածը դեռեւս բավարար չեն այս գործի իսկությունը լիարժեք պատկերացնելու համար: Տրամաբանությունն այն է, որ բացարձակ ճշմարտությունը միայն Արծրունուն է հայտնի, որը սակայն հրապարակավ խոստովանություններ անելու համարձակությունը չունեցավ, կամ էլ՝ հենց այդտեղին էր համաձայնությունը: Ավարտվեց դատաքննությունը եւ Արծրունին իր որդեգրած գործելաոճին համապատասխան ու դարձյալ իշխանությունների հետ համագործակցելով, անցավ ընդհանրապես գործունեության վերջնական թիրախ ընտրելով Հրանտ Մարգարյանին: Ասում են, մամուլում սպասվում է Ա. Արծրունու մի նոր, թիվ ? «ինքնախոստովանություն»: Վերջի՞նն է այն...

ՍԱՍՈՒ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Բյունյուել, Դողի, Դրեյեր, Տարկովսկի, Բրեսոն, Ջարման... Այնուհետև այստեղ հայ ռեժիսոր Դոն Ասկարյանի անունը. նրա վերջին աշխատանքը՝ «Ավետիքը», կարող ենք հիշատակել ֆիլմ է», «Զրվանթ Թայմզի» 94-ի համարներից մեկում գրում է Ջոնաթն Ռոմնին. լավագույն ֆիլմը: 93-ից 94-ին նրա ֆիլմերի հետահայաց ցուցադրումներ են կազմակերպել Սան Պաուլոյի, Ֆիլադելֆիայի, Ֆիգուերա դա Ֆոզի (Պորտուգալիա), Տոկիոյի միջազգային փառատոներ, նաև մի շարք կինոթանգարաններ: Այս անունը կարդում ենք Դոն Ասկարյանի «Վտանգավոր լույս» վերնագրով գրքի միջազգային մամուլում հրատարակված հարցազրույցներից ու գրախոսություններից: Գրքում տեղ է հատկացված նաև ֆիլմացանկին, կենսագրական տվյալներին:

Գրքի շնորհանդեսին կիսվորդի Ասկարյանի ֆիլմերի փառատոնը, որի կազմակերպիչներն են Գերմանիայի Դաշնակցային Հանրապե-

Հանդիպում ծանոթ-անծանոթ մշակույթի հետ

Մայիսին Երևանում կանցկացվի Դոն Ասկարյանին նվիրված միջոցառումների շարք

«Իմ ֆիլմը հանդիսականից պահանջում է ճիշտ նույնման լարում, հոգեկան ուժերի նույնման ծախսում, որևան ես եմ ծախսել այդ ֆիլմի վրա: Կինոնկարը հոգնում է, որը պատկերել եմ ժապավենի վրա: Շատ հանդիսականներ ընկերում են, դադարում, հեռանում, բայց կան մարդիկ, որոնք պատրաստ են ընդունել այդ ռեժիմ լեզվական: Ամեն ինչ կախված է հանդիսականից և, իհարկե, ֆիլմից»: Սրանք գերմանահայ կինոբեմադրիչ Դոն Ասկարյանի խոսքերն են: Մասնակցել է ավելի քան 50 միջազգային կինոփառատոների: Առաջին գեղարվեստական ֆիլմը «Արջի» է, 1985-88-ին ստեղծված «Կոմիտաս» միջազգային համբավ բերեց նրան: Ֆիլմի պրեմիերան կայացավ Վենետիկի փառատոնում, այնուհետև 50-ից ավելի փառատոներում արժանացավ մրցանակների: «Լեռնային Ղարաբաղ: Հայոց պատմության III և IV հատորները» 3-րդ ֆիլմը ցուցադրվեց Գերմանիայի հեռուստատեսության առաջին ծրագրով, մասնակցեց միջազգային փառատոներում: 1990-92-ին ստեղծեց «Ավետիք» ֆիլմը, որ մի շարք մրցանակների արժանացավ միջազգային կինոփառատոներում: «Ավետիքը» համարվեց 93-ի

Դրվագ Դոն Ասկարյանի «Ավետիք» ֆիլմից

նում, որի շնորհանդեսի մասին մայիսից Երևանում կանցկացվի Դոն Ասկարյանին նվիրված միջոցառումների շարք: «Վտանգավոր լույս» 192 էջանոց լուսանկարներով հարուստ գիրք է, որն ամփոփում է կինոբեմադրիչի հայտնակած սցենարներ («Նորադուզ», «Ավետիք», «Կոմիտաս»), հոդվածներ («Չեխովը և կինոն», «Վտանգավոր լույս», «Բաց նամակ»), հատվածներ միջության արտասահմանյան գործող նախարարությունը, Հայաստանում Գերմանիայի դեսպանությունը, Margarita Woskanian Filmproduction, A&W Filmdistribution կինոընկերությունը և Մոսկվա կինոթատրոնը: Միջոցառումների շարքում կբացվի նաև Դոն Ասկարյան լուսանկարչի ցուցահանդեսը: Մնացյալը մեզ համար անակնկալ հանդիպումներից հետո:

Ա. Հ.

«Փենդերի» կիթառը

Ջեֆ Բեքը դրան ուղարկում է որպես կատարյալ գլուխգործոց: Էրիկ Քլեփթոնը դրան ինչուրեն «սեւուկ» է անվանում: Տասնյակ հանճարեղ և հարյուրավոր մեծահամբավ երաժիշտներ իրենց կյանքը պարզապես չեն պատկերացնում առանց այդ իրի, որն ինքնին արվեստի ստեղծագործություն է: Իսկ հարյուր հազարավոր սկսնակներ երազում են, որ գա երջանիկ օրն ու իրենք էլ ձեռք բերեն այն: Բեք, Քլեփթոն, Ալան Ջեքսոն, Մարք Քնոփֆլեր, Վինս Ջիլլ, Ջիմի Հենդրիքս այս և ուրիշ կիթառահարներ ունեցել են պաշտամունքի մեկ առարկա, որն իրենց գործին է: Անզերազանցելի Ջիմիի ձեռքերում հայտնվելիս կիթառը հանկարծակի գժվում էր: Հենդրիքսն էլ անմիջապես տեղափոխվում էր ինչ-որ հեռու աշխարհ, որտեղից մարդկանց հետ խոսում էր իր կիթառի առեղծվածային լեզվով: Իսկ վերջում՝ բռնում ու վառում էր կիթառը, գուցե դա սիրո արտահայտության ձեւ էր: Այն, ինչ կատարվում էր ամբոխի հետ կարելի է անվանել զանգվածային խելագարություն: Աշխարհի լավագույն կիթառահարները հանճարեղ երաժշտություն են ստեղծում՝ շնորհիվ «Ֆենդերի» կիթառի: «20-րդ դարի կատարյալ մեղեդիներն այս կիթառով են գրվել: Ֆենդեր Սթրաթոքասթերն արտահայտում է մարդկային զգացումների բոլոր նրբերանգները», ասել է Ջեֆ Բեքը, որն ունի իր համար հատուկ պատվերով պատրաստված անվանական «Ֆենդեր»: Այս մակնիշի առաջին կիթառը 50 տարի առաջ էր ստեղծվել ինժեներ Լեո Ֆենդերի Ֆուլլերտոնի ավանում գտնվող ռադիոընդունիչների վերանորոգման արհեստանոցում: Աստիճանաբար այն ընդարձակվել ու դարձել էր կիթառներ արտադրող հիմնարկ: Այսօր այն կոչվում է «Ֆենդերի երաժշտական գործիքների կորպորացիա»: «Մենք չենք փակցնում մեր կորպորացիայի անվանումը բեմի վրա: Երբ վերջում գրենք «Ֆենդեր» բառը, մարդիկ հերթ կկանգնեն մեր բեմին մոտենալու համար: Հավատացեք, այսօր մենք կարող ենք մրցակցել նույնիսկ «Դիսնեյլենդի» հետ», ասել է ընկերության փոխնախագահ Դան Սմիթը: Ըստ «Լոս Անջելես Դեյլի Նյուզի», «Ֆենդերի երաժշտական գործիքների կորպորացիան» օրական պատրաստում է շուրջ 350 Սթրաթոքասթեր կամ Թելեքասթեր մակնիշի կիթառ: Դրանցից առանձնացվում են այն գործիքները, որոնք հատուկ պատրաստվել են առաջին մեծության աստղերի պատվերով: Դե, նման ռոքերներն էլ տարբեր ճաշակներ ունեն: Օրինակ, վերջերս «Ֆենդերի» կորպորացիան պատրաստեց կիթառ «Ռոլինգ Սթոունզի» համար: Ինչպես ասում են, նոփ նոր և, իհարկե, շատ թանկ գործիք, որը զարդարված էր ներծծածներով և վառված սիգարետի թողած հետքերով: «Մենք պատրաստում ենք կիթառներ թե՛ փողոցից եկած անծանոթ գնորդի և թե՛ Քլեփթոնի համար», ասել է ընկերության ներկայացուցիչ Ջոն Փեյջը: «Բոլոր կիթառներից ամենալավը «Ֆենդերն» է արտահայտում երաժշտի անհատականությունը: Կարող ես անմիջապես կռահել, թե ո՛ր «Ֆենդերն» է հնչում և ով է նվագում», ասել է «Ֆենդեր Սթրաթոքասթերի» նվիրյալներից մեկը՝ «Փինք Ֆլոյդի» կիթառահար Դեյվիդ Գիլմորը: «Ֆենդերն», իհարկե, էժան ապրանք չէ: 80-ական թվականներին սովորական արտադրության «Սթրաթոքասթերը» վաճառվում էր հազար դոլլարով: Այսօր «Կոռոնա» մակնիշի կիթառի գինը 900 դոլլար է: Կորպորացիայի ինժեներ Մարք Քենդրիքն ասում է, թե Լեո Ֆենդերը էլեկտրական կիթառի Հենրի Ֆորդն էր: Իսկ ռեւոլվերի հայտնի կիթառահար Ջեֆի Բիզն այսպես է արտահայտվել. «Աստված ասաց՝ եղիցի «Ֆենդեր» և «Ֆենդեր» եղավ»:

«ԱՍՊԱՐԵԶԻ»

ԷԿՐԱՆ

Ալեն Դելոնի ֆիլմերը Շայո պալատում

Ֆրանսիայի ֆիլմադարանն առաջին անգամ չէ, որ կազմակերպում է Ալեն Դելոնի ֆիլմերի ցուցադրություն: Արդեն 1964 թ. Անրի Լանգլուան կազմակերպել էր նման միջո-

Ալեն Դելոնը Ռընե Կլեմանի «Պայծառ արեւ» ֆիլմում (1959)

ցառում, միայն թե այս անգամ աշխատանքներն ավելի խնամքով են ընտրված: Մարտի 28-ից մինչև ապրիլի 28-ը Փարիզի Շայո պալատում ցուցադրվում են հայտնի կինոդերասանի 50 լավագույն ֆիլմերը: Այս առիթով կարելի է կրկին դիտել կինոբեմադրիչներ Ռընե Կլեմանի, Վիսկոնտիի, Կավալիեի, Անտոնիոնիի, Մելվիլի, Լոզիի, Ջիլերի, Դոլոնի և այլոց ֆիլմերը, ինչպես նաև կրկին հիանալ Դելոնի խաղընկերներ Ռոմի Շնայդերի, Սիմոնա Սինյորեի, Ժան Գաբենի, Լինո Վենտուրայի և այլոց խաղով:

«ՖՐԱՆՍՊՐԵՍՍ»

ԿԱՊԵՐ

ՀԹԳՄ մասնակցում է Ռուսաստանի քաղաքական համագումարին

Համառուսաստանյան քաղաքական ընկերության համագումարին, որ այս օրերին ընթանում է Մոսկվայում, հրավիրված է մասնակցելու նաև Հայաստանի քաղաքական գործիչների միությունը:

ՀԹԳՄ նախագահ Երվանդ Ղազանչյանը Համազգայինի գեղարվեստական ղեկավար Սոս Սարգսյանի եւ արվեստաբան Մարգարիտա Յախոնտովայի հետ մասնակցում է համագումարին:

Լույս է տեսել Անթիլիասում

Անթիլիասում հրատարակվել է Արամ Ա կաթողիկոսի «Դէպի 1700-ամեակ Սուրբ Թադէի ճամբով» մոտ 70 էջանոց գիրքը: Գրքույկը բաղկացած է 5 վերնագրից, որոնք շոշափում են մեկ խնդիր՝ «հայ եկեղեցույ խորայատակ ատամեկութեան վերակենդանացումը մեր ժողովուրդի հասարակական կեանքին ներս ի Հայաստան եւ ի սփիւռս աշխարհի», ասված է առաջաբանում: Վերջին 2 գլուխների համար առիթ է դարձել Ատրպատականի թեմ այցելության կատարողությամբ Ս. Թադէի վանք կատարած ուխտագնացությունը: «Պէտք է վերանորոգուի Սուրբ Թադէն 1700-ամեակէն առաջ» հայրապետական կոչն ամփոփում է վանքի գունավոր լուսանկարներով կազմված գիրքը:

Իրանի գրադարանը 60 տարեկան

Այս տարի Իրանում կնշվի Ազգային գրադարանի հիմնադրման 60 տարին: Ազգային գրադարանի գրքային ֆոնդը կազմում է մեկ միլիոն միավոր: Գրադարանը անվճար սպասարկում է, երկրում հրատարակվող տպագիր արտադրանքի 2-ական օրինակ:

Վերջերս Հայաստանի Ազգային գրադարանի հյուրերն էին Հայաստանում Իրանի դեսպանության մշակութային կցորդը, Ազգային գրադարանի փոխտնօրենը և ծնողներով զբաղվող մի աշխատող:

Հյուրերը ծանոթացան Հայաստանի Ազգային գրադարանին և հանդիպեցին տնօրեն Դ. Տեր-Վարդանյանին:

Պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց Իրանի Ազգային գրադարանի 60-ամյակի առթիվ կազմակերպել ցուցահանդես նվիրված հայ-իրանական մշակութային առնչություններին և երկուստեք հետաքրքրություն ներկայացնող գրականություն փոխանակել:

ՌԱՖԻԿ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Պետեր Շտայնը Մոսկվայում ներկայացրեց «Քեռի Վանյան»

Գերմանացի հայտնի բեմադրիչ Պետեր Շտայնը կրկին Մոսկվայում է: Այս անգամ նա ներկայացնում է «Տեատրո դի Ռոմա» և «Տեատրո ստաբիլե դի Պարմա» թատրոնների համատեղ աշխատանքը՝ Չեխովի «Քեռի Վանյան», որի պրեմիերան տեղի ունեցավ Չեխով ակադեմիական թատրոնում անցկացվող չեխովյան փառատոնի շրջանակներում: Չնայած, երբ Իտալիայում բեմադրության փորձերն էին անցկացվում, Պետեր Շտայնը դերասաններին բերեց Մելիխովո, որտեղի նրանք «տոգորվեն ռուսական ոգով»:

Շտայնի բեմադրության մեջ արեւային աշնան պայծառ տեսարանին հաջորդում է հորդ անձրեւի, որոտի և պատուհանը շարժող սաստիկ քամու տեսարանը: Սենյակում անհանգիստ շարժումներ է անում շալով փաթաթված պրոֆեսոր Սերեբրյակովը (Ռենցո Ջավամպիետրո), և նկատելի է, որ նրա տառապանքները հոգեկան են և ոչ թե մարմնական: Աստրովը (Ռեմո Ջիրոնե) Վաֆլյայի նվագակցությամբ պարում է սեղանի վրա: Աստրովը կոպիտ է, անտաշ, շատ է խմում: Անմիջապես զգացվում է, որ միամիտ և բարեհոգի ընկեր Սոնյան նրա ճակատագիրը լինել չի կարող: Ելենա Անդրեեւնայի դերը կատարում է Մադդալենա Կրիպպան: Նրա ազգականը՝ Իվան Պետրովիչ Վոյնիցկին (Ռոբերտո Հերլիցկա) երազող է, նման է ռոմանտիկ երեխայի: Երկուսն էլ թույլ են ու խեղճ, արագ հուսադրվում են ու հուսահատվում, երկուսն էլ տառապում են անպատասխան սիրուց: Քեռի Վանյան բաշխիրակ է գցում գլխին, որտեղի ոչինչ չտեսնի, չլսի, չհասկանա:

Պետեր Շտայնի «Քեռի Վանյան» Ռուսաստանի մի պատառիկ է օտար հողի վրա: Բեմանկարիչ Ֆերդինանդ Վոգերբաուերի ստեղծած բեմահարդարանքում Վոյնիցկիների կալվածից դուրս ուրիշ համանման տներ կամ մարդիկ չկան: Ուստի ներկայացման մեջ եւս ոչինչ չկա, բացի հերոսների անձնական ապրումներից: Յուրաքանչյուր կոնկրետ պահի առկա է հոգեվիճակների բացարձակ ճշգրտություն: Շտայնը հանել է բեմի չորրորդ պատը, դահլիճի առջեւ բացելով թատրոնի մտերմական սրահը: Բեմի բանվորները բեմահարդարանքը փոխում են հանդիսականների աչքերի առջեւ: Այս ներկայացման մեջ առարկաները մարդկանցից պակաս կարեւոր չեն: «Իզվեստիայի» թատերական մեկնաբանը ապրիլի 3-ի համարում իրավացիորեն նշում է, որ ներկայացումը բեմադրված է գերմանական ճշգրտությամբ, իտալական խառնվածքով, բայց արտահայտում է սլավոնական խորախորհուրդ հոգու նրբին ծալքերը:

Դ. Բ.

«Արվեստ» ցուցասրահ
ԱՇՈՏ ԻՍԱԿՈՎԻ ստեղծագործությունների ցուցահանդես
«Թող սեր լինի»
նվիրվում է մայրերի օրվան
Ցուցահանդեսը բացամր ապրիլի 7-ին, 14.00-ին
Հանրապետության 48
ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարության «Արար» թատրա-հրատարակչական համալիրի եւ «Արվեստ» ամսագրի խմբագրության

digitised by A.R.A.R.@

ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐԻ ԼԻԳԱ

Վարժիխան վերջ դրեց «Այախի» անպարտելիությանը

Չեմպիոնների լիգայի կիսաեզրափակչում «Պանաթինաիկոսի» հաղթանակը «Այախի» նկատմամբ կարելի է դասել սենսացիաների թվին: Վերջին երկու տարում «Այախը» միջազգային խաղերում պարտություն չէր կրել: Իսկ Չեմպիոնների լիգայի ներկա խաղարկությունում բաց էր թողել ընդամենը մեկ գնդակ, այն էլ 11 մետրանոց հարվածից: Ոչ ոք չէր կասկածում, որ «Այախը» հեշտությամբ կհաղթի սեփական հարկի տակ: Սակայն ստացվեց հակառակը: Խաղավարտից 3 րոպե առաջ լեհ Վարժիխայի խփած գոլը վերջ դրեց «Այախի» անպարտելիությանը:

Թուրինում կայացած մյուս կիսաեզրափակիչը ավելի դժվարին եւ գրավիչ էր: Երկու թիմերում էլ բացակայում էին մի շարք առանցքային խաղացողներ՝ «Յուվենտուսից» վնասվածք ստացած Ռավանելլին, երկու դեղին քարտ ստացած Տորիչելլին, Կոնտեն, Դեշամը: «Նանտում» բացակայում էին Մակելելեն, Ն'Դորամը եւ թիմի պաշտպան Պեդրոսը, որը որակազրկված է 5 խաղով: Դեռ անցյալ տարվա ամառը «Նանտի» մարզիչ Սյուոդոն կանխագուշակում էր, որ իր թիմը ոչ մի պարագայում չի կարող հաղթել «Յուվենտուսին», երբ նրանց ճանապարհները խաչվեն: Դա է վկայում այն փաստը, որ «Յուվենտուսը» եվրագավաթներում 6 անգամ հաղթել է ֆրանսիական ակումբներին, իսկ «Նանտը» երեք անգամ անհաջող է հանդես եկել իտալացիների դեմ:

Խաղն անցավ «Յուվենտուսի» բացահայտ առավելությամբ: Վիալլին եւ Յուգովիչի խփած երկու գնդակները «Յուվենտուսի» համար լավ ամրության պաշար են ոչ մասամբ խաղից առաջ, որը տեղի կունենա ապրիլի 17-ին:

Ջանլուկա Վիալլի

«ԱՅԱՔՍ»–«ՊԱՆԱՏԻՆԱԻԿՈՍ» 0-1 (0-0)

Ամստերդամ, 3 ապրիլ, «Օլիմպիական» մարզադաշտ, 42.000 հանդիսական: Մրցավար՝ Լայոշ Վագներ (Հունգարիա):

0-1՝ Վարժիխա (87):

«ԱՅԱՔՍ» – Վան դեր Սար, Ռայզիգեր, Բլինդ, Դե Բուր, Բոգարդ, Լիտմանեն (Մուսամպա, 76), Ֆինիդի, Դեւիդս, Կանու, Կլյուվերտ, Դե Բուր: Մարզիչ՝ Լուիս Վան Գաալ:

«ՊԱՆԱՏԻՆԱԻԿՈՍ» – Վանձիկ, Ապոստոլակիս, Ուգուենիդիս, Գ. Ս. Գեորգիադիս, Կալիցակիս, Կոլիցիդակիս, Խուան Բորելլի (Մարկոս, 83), Կապուրանիս, Վարժիխա (Նիոպլիաս, 90), Մարանգոս (Գ. Հ. Գեորգիադիս, 63), Դոնիս: Մարզիչ՝ Խուան Ռոշա:

Զգուշացումներ՝ «Այախս» Ռայցիգեր (58), «Պանատինաիկոս» Գ. Ս. Գեորգիադիս (70):

«ՅՈՒՎԵՆՏՈՒՍ»–«ՆԱՆՏ» 2-0 (0-0)

Թուրին, 3 ապրիլ, «Դելե Ալպի» մարզադաշտ, 55000 հանդիսական: Մրցավար Դերմոտ Գալախեր (Անգլիա):

1-0՝ Վիալլի (49), 2-0՝ Վլադիմիր Յուգովիչ (66):

«ՅՈՒՎԵՆՏՈՒՍ» – Պերուցցի, Ֆերարա, Պեսոտտո, Վերխովոդ (Մարոկկի), Պորինի, Սոուզա (Կոնտեռա), Դի Լիվիո (Լոմբարդո), Յուգովիչ, Վիալլի, Դել Պիերո, Պադովանո:

Մարզիչ՝ Մարչելլո Լիպպի:

«ՆԱՆՏ» – Կասագրանդե, Լե Դիզե, Պինյոլ, Կարոռո, Դեկրուա, Ֆեռրի, Կարոտի, Կոէ, Ուեդեկ, Գուրվենեկ (Ռենուլե), Կոսեցկի (Գիյո):

Մարզիչ՝ Ժան Կլոդ Սյուոդո:

Զգուշացումներ՝ «Նանտ» – Կարոտի, Գուրվենեկ, Ֆեռրի, Գիյո, Պինյոլ, Լե Դիզե:

Հեռացում՝ Կարոտի («Նանտ»):

ԱՏԼԱՆՏԱ-96

Հայաստանի օլիմպիականների թիվն ավելանում է

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Առ այսօր Հայաստանի 25 մարզիկ իրավունք են ստացել տեղ գրավել Հայաստանի օլիմպիական թիմի կազմում: Նրանցից բացի են 10 ծանրամարտիկ, 8 ազատ եւ հունահռոմեական ոճի ըմբիշ, 2 բռնցքամարտիկ, 1 մարմնամարզիկ եւ 4 բռնցքամարտիկ, եւս 2 մարզիկ ջրացատկորդներ Հովհաննես Ավետիսյանը եւ Արուս Գյուլբուդաղյանն ունեն օլիմպիական մասնակցելու անհրաժեշտ գործակից: Հնարավոր է նաեւ, որ Միջազգային օլիմպիական կոմիտեն այսպես կոչված «Ջրի քարտ» (ազատ քարտ) հատկացնի Հայաստանի մի շարք մարզիկների: Դա խրախուսում է, այսինքն նրանց օլիմպիական մասնակցել բացառիկ կարգով, առանց ընտրական փուլի:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

«Մենք մեր ծրագիրն իրագործեցինք եւ կարող էինք անել ավելին»

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Օրերս Բուդապեշտից Երեւան վերադարձավ Հայաստանի հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի ազգային հավաքականը: Հունգարիայի մայրաքաղաքում կայացած Եվրոպայի առաջնությունում մեր 9 ըմբիշներից 6-ը տեղ գրավեցին իրենց քաշային կարգերի լավագույն տասնյակում եւ նվաճեցին Ատլանտայի օլիմպիադայի ուղեգրեր: ՀՀ սպորտի վարչության դեկավար, հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի Հայաստանի ղեկավար մարզիչ Էդուարդ Հարությունյանն Արմենպրեսի թղթակցին ասաց, որ հայ ըմբիշները կատարեցին իրենց առջեւ դրված խնդիրը, բայց Հայաստանի հավաքականը, որ թիմային պայքարում գրավեց պատվավոր 7-րդ տեղը, կարող էր հասնել ավելի բարձր արդյունքի. փաստորեն մեր բոլոր ըմբիշներն Ատլանտայի օլիմպիադայի մասնակից դառնալու հնարավորություն ունեին, սակայն, ցավոք, ոչ բոլորը կարողացան օգտվել այդ հնարավորությունից:

Էդուարդ Հարությունյանը առաջնության մրցավարությունը բնութագրեց բավարար. եվրոպայի առաջնության բնորոշ էր ոչ միայն ըմբիշների, այլեւ մրցավարների համար եւ նրանցից միայն լավագույններն իրավունք ստացան վարելու Ատլանտայի մրցամարտերը:

Ինչպես պատմեց մարզիչը, առանձին քաշային կարգերում որպես մեդալների եւ օլիմպիական ուղեգրերի համար ծավալվել է սուր բնույթ երկրներ ներկայացնող հայազգի մարզիկների մասնակցությամբ: 48 կգ քաշային կարգում եռյակին զբաղեցրի Դիմիտր (Վարդան) Արբաջյանը (Երկրորդ մրցանակակիր, Հունաստան), 52 կգ քաշային կարգում օլիմպիական ուղեգրեր են նվաճել Ալֆրեդ Տեր-Մկրտչյանը (Գերմանիա), Ռուսլան Վարդանովը (Լիտվա) եւ Սամվել Դանիելյանը (Ռուսաստան), 62 կգ քաշային կարգում եռյակին զբաղեցրի, այժմ Հունաստանի Թեսալոնիկի քաղաքի բնակիչ Արիստիդես (Հարություն) Ռուբինյանը, 74 կգ քաշային կարգում նույնպես եռյակին զբաղեցրի Մնացական Իսկանդարյանը (Ռուսաստան):

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տոմարանների ու հրատարակիչների ուշադրության

ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագիրը հայտարարում է մրցույթ 2x5 տպագրական մամուլ ծավալով բրոշյուր տպագրելու համար:

Չափսը.	A4
Կազմը.	6 գույն, գունաբաժանումը կատարողի կողմից
Բովանդակությունը.	մոտ 15 տոկոս միագույն ֆոնով
Տպաքանակը.	1000 օրինակ անգլերեն լեզվով
	1000 օրինակ հայերեն լեզվով

Պատվիրատուն էջավորված բնագիրը բաժանորդների վրա ներկայացնում է տպագրության ս. թ. մայիսի 1-ին: Անգլերեն լեզվով տպաքանակը պետք է պատրաստ լինի մայիսի 15-ին:

Թուղթը ու մասալները տրամադրում է պատվիրատուն: Խնդրվում է ներկայացնել աշխատանքների նախահաշիվը:

Դիմումները փակ ծրարի մեջ ընդունվում են ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակում (հասցե՝ Կ. Լիբկնեխտի փ. 14, 3-րդ հարկ, «Մարդկային զարգացման զեկույց-96» բաժին, մինչեւ ս. թ. ապրիլի 9-ը ներառյալ:

ԱՅԱՔՍ եւ ԱՐԱՔՍ
Ֆ Ի Ր Մ Ա Ն
ԱՎԻԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
համատեղ ԱՊՐԻԼԻ 27-ից երկու շաբաթը մեկ անգամ կազմակերպում է կանոնավոր ռեյսեր դեպի
Կ Ի Պ Ր Ո Ս
Ֆիրման
տուրիստական ուղեւորություն եւ հանգիստ
Լ Ի Մ Ա Ս Ս Ո Լ Ո Ւ Մ (ԿԻՊՐՈՍ)
Ուղեւորության տեւողությունը 7 եւ 14 օր
Բարձրակարգ հյուրանոցներ
Էքսկուրսիաներ Նիկոզիա
ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43Ա [illegible]-531573

ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ճապոնիան ուզում է անպայման հյուրընկալել ֆուտբոլի 2002 թ. աշխարհի առաջնությունը

ԳՐԻԳՈՐ ՊՈՂՈՍՅԱՆ,
Վալանս,
Ֆրանսիա

Հունիսի 1-ին վերջնականապես պարզ կդառնա, թե ով է հյուրընկալելու ֆուտբոլի 2002 թ. աշխարհի առաջնության խաղերը. Ճապոնիան, թե՞ Հարավային Կորեան: Ճապոնացիներն ասում են. «Մենք ուզում ենք կազմակերպել աշխարհի առաջնությունների պատմության մեջ ամենագեղեցիկ խաղերը»: Նրանք փորձում են համաշխարհային հանրությանը վստահեցնել, որ Ճապոնիան իրոք կարող է դառնալ աշխարհի առաջնության լավագույն կազմակերպիչը: Այդ արշավին մասնակցում է ամբողջ ժողովուրդը, ինչպես նաեւ ճապոնական ֆիրմաները:

Ճապոնացիների այս ոգեւորությունը տեսնելով՝ Ֆրանսիայի ֆուտբոլի հավաքականի մարզիչ Միշել Պլատինին մի քիչ տխրում է, որ ֆրանսիական ֆիրմաները նույն ոգեւորությամբ չեն նախապատրաստվում 1998 թ. Ֆրանսիայում կայանալիք ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությանը: Ճապոնական խոշոր ֆիրմաները այսօր խոստանում են, որ աշխարհի 2002 թ. առաջնությունը Ճապոնիայում անցկացվելու դեպքում իրենք պատրաստ են հեղափոխիչ մի նոր գյուտ օգտագործել, որի շնորհիվ մարզադաշտերի երկու եզրերին տեղադրվելիք 80 մ երկարությամբ եւ 35 մ բարձրությամբ հսկա էկրանների միջոցով հնարավոր կլինի խաղերը հեռարձակել եռաչափ, այսինքն՝ ծավալային պատկերներով, որոնք իրական տպավորություն կթողնեն: Ճապոնիայում աշխարհի առաջնության կազմակերպիչ Իունջի Օգուրան ասում է, թե ճապոնացիներն արդեն այսօր ունեն այդ գյուտը: Ներկայումս 10 մ լայնության եւ 20 մ երկարության հեռուստատեսային սարքավորումներով արդեն իսկ հնարավոր է խաղեր հեռարձակել: Ճապոնական

NHK հեռուստակայանի ստուդիաներից մեկում արդեն տեղադրված են որոշ սարքավորումներ, օրինակ, 4x3 մ չափերի հատուկ էկրան, որով հեռարձակվում են ճապոնական լիգայի ֆուտբոլի խաղերը: Բայց այսօր եռաչափ կամ ծավալային հաղորդումներ դիտելու համար անհրաժեշտ են հատուկ ակնոցներ: Սակայն ճապոնացիները խոստանում են, որ մինչեւ 2002 թ. տեխնոլոգիական նոր գյուտերը հնարավորություն կտան այդ հաղորդումները դիտել առանց ակնոցի:

Այսօր Ճապոնիայում արդեն վաճառվում են եռաչափ կամ ծավալային հեռուստացույցներ: Բայց ոչ մի հեռուստակայան դեռեւս չի հեռարձակում նման հաղորդումներ: NHK հեռուստակայանի ղեկավարներից մեկն ասում է. «Եռաչափ պատկերներ ստանալու համար հարկավոր է օգտագործել երկու խցիկ, ինչպես մարդու երկու աչքերը: Դրանցից մեկի տեսածը մյուսին ավելացնելով ստացվում է մի երրորդ՝ ուրիշ պատկեր»:

Ճապոնացիների այս գյուտը շատ է հետաքրքրում ՖԻՖԱ-ին, որը դա համարում է ֆուտբոլի առաջիկա հաջողությունների նոր միջոցներից մեկը:

Ճապոնացիների այս հետաքրքիր առաջարկությանը հարավկորեացիները որեւէ բան չեն կարողանում հակադրել: ՖԻՖԱ-ի վերջնական որոշումը հայտնի կդառնա հունիսի 1-ին, Ցյուրիխում (Շվեյցարիա): Սակայն կարելի է ասել, որ հաղթողն արդեն հայտնի է:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Բաքուն «ամեղադրում» է մետրոյի պայթյունների ձայնը

Հայաստանը մեղադրվեց միջազգային ահաբեկչությանն աջակցելու և լեզգիներին զինելու մեջ

Սկիզբը էջ 1

Անկախ փորձաքննությունը ցույց տվեց, որ ոչ մի ահաբեկչություն էլ չի եղել: Նույնտիպի բոցավառումներ Մոսկվայի մետրոյում էլ են լինում, վերջերս էլ եղավ: Սակայն անձնակազմի ճիշտ և արագ գործողությունները թույլ չեն տալիս, որ գործն աղետի հասնի: Տեսնելով, որ 95 թվականի մետրոյի աղետը հնարավոր չեղավ վերագրել Հայաստանին, Ադրբեջանի ղեկավարությունն այժմ ուռճել է 94 թվականի մարտի 19-ին Բաքվի մետրոյի «Հունվարի 20» կայարանում տեղի ունեցած պայթյունը մեզ վերագրել, որի հետևանքով 14 մարդ է զոհվել և 49-ը վիրավորվել: Եվ ահա, այդ պայթյունից 2 տարի անց, դատարան են բերվել լեզգիական «Սադվալ» կազմակերպության 6 անդամներ, որոնք այդ պայթյունն իրագործելու մեջ են մեղադրվում: Ադրբեջանի ազգային անվտանգության նախարարության փաստաթղթի համաձայն, որն այդ գործի հետաքննությունն է վարել, ահաբեկչության 7-րդ մասնակիցը՝ Օլգա Սարգսյանը Դերբենդի պայթյունից զոհվել է: Դատարանում մեղադրյալները հայտարարել են, թե մետրոյում կատարված ահաբեկչությունից բացի ծրագրված են եղել պայթյուններ նաև Բաքվի խիտ բնակեցված շրջաններում ու արդյունաբերական ձեռնարկություններում: Ինքնամերկացնող այդպիսի զառանցանքի հայտարարություններ 37 թվականի դատավարություններում էին լինում, ինչը մեռյալների արդի է տալիս:

Հիշեցնենք, որ Ռուսաստանի Դաշնության արդարադատության նախարարությունում գրանցված, սակայն Ադրբեջանում արգելված «Սադվալ» կազմակերպությունը նպատակադրվել է Լեզգիստան անկախ պետություն ստեղծել միավորելով Ադրբեջանի հյուսիսում ու Դաղստանի հարավում ապրող լեզգիներին: Ստալինի «ազգային» քաղաքականության պատճառով լեզգիները սկզբից բաժանվել են 2 տարբեր հանրապետությունների միջև, իսկ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո՝ ընդհանրապես տարբեր երկրներում են հայտնվել՝ իրարից բաժանված լինելով պետական սահմանով: Լեզգի ժողովրդի միավորմանն ուղղված պայքարը հասկանալի է ու բնական: Հնարավոր է նաև, որ լեզգիները պայքարի սխալ և աշխարհի համար անընդունելի ուղի են ընտրել ահաբեկչության: Սակայն այժմ այդ ամենը փորձում են բարդել հայերի վրա: 2 տարի Ադրբեջանի ազգային անվտանգության նախարարության ճիրաններում գտնված մեղադրյալները դատարանում ասել են, թե իբր 92 թվականից սկսած Հայաստանի հատուկ ծառայությունները սերտ կապեր են հաստատել «Սադվալի» հետ և Ադրբեջանի հյուսիսարևելյան նկրտող ռազմանական պացում ու դիվերսիոն գործողությունների ծավալում են սկսել նախապատրաստել հանրապետության ողջ տարածքում: Հետաքննության նյութերում ասված է, թե իբր 92 թվականի սերտին Հայաստանից Դաղստան «Սադվալի» գործայինների համար ռադիոկապով մեծ քանակությամբ զենք, զինամթերք ու պայթուցիկ նյութեր են բերվել, որոնց մի մասը փոխադրվել է Ադրբեջանի հյուսիսային մաս ու բաժանվել կազմակերպության անդամների միջև: Նույն ժամանակ հայկական հետախուզությունը Նախիրի շրջանի Լուսակերտ ավանում գտնվող ռազմաճամբարական հենակետում Ադրբեջանի քաղաքացիների մի խմբի հատուկ ռազմադիվերսիոն գործունեության է սկսել նախապատրաստել: Լսում ես այս ամենն ու զարմանում, երկրաշարժից ու աղետներից տանջահար Հայաստանի մասի՞ն է խոսքը, թե՞ միլիարդավոր դոլարների ռազմական աջակցություն ստացող Իսրայելի: Ո՞ւր է թե այդպես լիներ: Հետաքրքիր կլինի տեսնել լուսակերտցիների դեմքերն այն պահին, երբ նրանք իմանան, որ իրենց ավանն Ադրբեջանի քաղաքացիության ջանքերի շնորհիվ համաշխարհային համբավ կարող է ձեռք բերել: Ինչու համաշխարհայի՞ն: Որովհետև չարճճարի օր Ադրբեջանի ազգային անվտանգության նախարարությունը մի հայտարարություն է տարածել, որում մասնավորապես ասված է հետևյալը. «Հետաքննությունն ու օտարերկրյա նյութերը, որոնք հավաքվել են Բաքվի մետրոպոլիտենի «Հունվարի 20» կայարանում կատարված պայթյունի կապակցությամբ, հիմք են տալիս Հայաստանի Հանրապետությանը մեղադրելու միջազգային ահաբեկչությանն աջակցելու մեջ և պահանջելու, որ «Սադվալ» կազմակերպությունն արգելվի»: Եվ այս հայտարարությունը լրատվական միջոցներն սկսել են տարածել աշխարհով մեկ: Այսպիսով Ադրբեջանը մի կրակոցով դատավարությամբ 2 թռչուն է ուզում խփել. վարկաբեկել Հայաստանի Հանրապետությունը և ստիպել Ռուսաստանի ղեկավարությանը, որ նա արգելի «Սադվալի» գործունեությունն իր տարածքում:

Շատ չեղա՞վ:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

հայաստան համահայկական հիմնադրամ

Ստեփանակերտ–Երեւան–Լոս Անջելես

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՐԱԹՈՆ

24 մարտ – 27 մայիս

Մասնակցում է ողջ հայությունը բոլոր երկրների հայ համայնքները

1 ԼՈՒՄԱ ԴՐԱՄ

Մատուցեք ձեր Ազգային Տուրքը

Մասնակցեք Ղարաբաղի տնտեսության զարգացմանը

ՀՀ Կենտրոնական բանկ

709801

«Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամ

Ազգային տուրքի մարաթոնի երեւանյան հանդիսությունը կկայանա ապրիլի 7-ին ժամը 14-ին Ազատության հրապարակում

AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ, ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՈՉՈՒՄՆԵՐ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 1996-1997 ուսումնական տարվա դիմորդների փաստաթղթերի ընդունումը: Ընդունելությունը կազմակերպվում է արդյունաբերական ճարտարագիտության, սեյսմիկ ճարտարագիտության, գործարար ղեկավարման և քաղաքագիտության մասնագիտությունների գծով:

Դիմորդները պետք է ունենան համապատասխան բնագավառի բակալավրի կոչում կամ դիպլոմ. ճարտարագիտություն MBA աստիճանի համար, քաղաքացիական շինարարություն կամ մեխանիկա՝ սեյսմիկ ճարտարագիտության M.Eng. աստիճանի համար, ճարտարագիտություն, մաթեմատիկա, մեխանիկա՝ արդյունաբերական ճարտարագիտության M. Eng. աստիճանի համար, պատմություն, իրավագիտություն, կամ հասարակական գիտությունների այլ բնագավառներ՝ քաղաքագիտության MA աստիճանի համար:

Անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր է:

Դիմորդները պետք է ներկայացնեն՝

1. Դիպլոմի և ներդիրի բնագիր օրինակներ՝ իրենց պատճեններով:

2. Երեք բնութագիր նամակ:

3. Տեղում լրացնեն դիմում և ֆինանսական հնարավորությունների մասին տեղեկանք:

Փաստաթղթերի ընդունման համար կանխավճարը դրամով կազմում է ԱՄՆ 10 դոլարին համարժեք գումար, որը պետք է մուծել փաստաթղթերը հանձնելիս: Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետը 1996 թ. ապրիլի 26-ն է:

Բոլոր դիմորդները 1996 թ. մայիսի 3-ին կհանձնեն անգլերեն լեզվի իմացության աստիճանը գնահատող քննություն (բացառությամբ այն դիմորդների, որոնք վերջերս ստացել են TOEFL քննության 550 և ավել միավորներ): Առաջին փուլով անցած այն դիմորդները, որոնք չեն բավարարի անգլերեն լեզվի իմացության պահանջված մակարդակը, կմասնակցեն 1996 թ. մայիսին ՀԱՀ-ում սկսվող անգլերեն լեզվի արագացված դասընթացին: Անգլերեն լեզվի արագացված դասընթացի ուսման վարձը կազմում է ԱՄՆ 180 դոլարին համարժեք գումար:

Հիմնական ծրագրում վերջնական ընդունելությունը կկատարվի դիպլոմի ներդիրի միջին գնահատականի, նախապատրաստական փուլում դիմորդների ցուցաբերած առաջադիմության և տվյալ ծրագրի համար անհրաժեշտ բնագավառի քննական արդյունքների հիման վրա (GMAT կամ GRE): Ուսման տևողությունը հիմնական ծրագրի համար երկու տարի է: Հիմնական ծրագիր ընդունված բոլոր ուսանողները պետք է կրթության և գիտության նախարարության հետ ստորագրեն ավարտելուց հետո 5 տարի Հայաստանում մնալու և աշխատելու մասին պայմանագիր:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ՀԱՀ-ի Ընդունելության գրասենյակ: Հասցե՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, առաջին հարկ, 19 սենյակ, հեռախոս՝ 27-10-85:

ՀԱՀ-ը ռասայական, կրոնական, սեռային կամ ազգային խտրականություն չի ճանաչում

Galeri

ֆիրման առաջարկում է

MUZAFFER

Նոր արտադրության ՓՈՒՌ

Ձերմասարքման կարգավորումով

KUMTEL

Յուրաքանչյուր գնում՝ ֆիրմայի նվերով

Վաճառքի մեծածախ ու մանրածախ պատվերները ընդունվում են GALERI MUZAFFER-ին

ԹՈՒՐՔԻԱ, ՌԻԶԵ, ԿԱԶԻՄ ԿԱՐԱԲԵԿԻՐ ՓՈՂ. 9

Հեռ.՝ (0464) 217 13 62

217 28 92

Ֆաքս՝ (0464) 217 28 94

ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալությունը

ՉԱՆԿԱՆՈՒՄ Է

վարձել առանձնատներ երեւան քաղաքում: Նախապատվությունը կտրվի Նորքում, Այգեստանում եւ Այգեձոր փողոցի շրջակայքում գտնվող տներին: Առանձնատների սեփականատերերը եւ, ցանկալի է, տարածին տեղյակ լուսանկարը ներկայացնել ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալության գործադիր տնօրեն Դարմա Ռայթին հետեւյալ հասցեով՝

Այգեձոր փողոց 10, հեռախոս՝ 26-34-97, 22-74-33

«ԱՐԱՅ» - JVC-ի Պաշտոնական Ներկայացուցիչ

1 տարվա երաշխիք JVC մակնիշակիր բոլոր ապրանքներին

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Դարբնական» հրատարակչության տպարան. Երեւան-23, Արշակունյաց [illegible] 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 04. 04. 1996 Գինը՝ 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@